



**T.C.  
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ  
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ  
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI  
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI  
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**SINIFINDA KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ BULUNAN  
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ  
YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

**Zehra DEMİR**

**DENİZLİ-2023**

**T.C.  
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ  
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ  
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI  
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI  
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**SINIFINDA KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ BULUNAN İLKOKUL  
ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARININ  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**Zehra DEMİR**

**Danışman**

**Dr. Öğr. Üyesi Esin TURAN GÜLLAÇ**

## ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Zehra DEMİR

## TEŞEKKÜR

Bu araştırma Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı'nda tezsiz yüksek lisans projesi olarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmayı yapma sürecimde akademik görüş ve önerileriyle beni yönlendiren, ne zaman yanına gitsem beni güleryüzle karşılayan ve cesaretlendiren, değerli zamanımı ve bilgisini benimle paylaşmaktan çekinmeyen sevgili hocam, danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Esin TURAN GÜLLAÇ'a; desteğini ve fedakarlığını her zaman üzerimde hissettiren canım eřim Kadir DEMİR'e Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Sınıf Eğitimindeki birbirinden değerli hocalarıma; araştırma sürecim boyunca verilerin elde edilmesinde her zaman yardım eden ve bana sınırsız destek veren, tüm okul yöneticisi ve öğretmen meslektaşlarıma, her daim varlıklarına şükrettiğim canım annem Zeliha DAđLI'ya, canım babam OSMAN DAđLI'ya ve tüm sevdiklerime sonsuz teşekkürler. İyi ki varsınız.

Zehra DEMİR

## ÖZET

### **Sınıfında Kaynaştırma Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi**

DEMİR, Zehra

Temel Eğitim ABD. Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

Proje Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Esin TURAN GÜLLAÇ

Haziran 2023, 55 sayfa

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşlerinin araştırıldığı bu çalışma nitel ve olgu bilim desende yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim yılında Denizli merkez ilçelerinde sınıflarında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinden ölçüt örneklem yöntemiyle seçilen 21 gönüllü öğretmen ile görüşülerek veri toplanmıştır. Görüşmeler, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmaların başında yakın ilgi gösterme ve bire bir çalışma gelmektedir. Bunu ödül ve pekiştirme çalışmaları izlemektedir. Kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelerle ilgili olarak uygun yere uygun kişi ile oturmasını sağlama ve uygun fiziki düzenlemeler yapma en fazla uygulanan düzenlemelerdir. Bunun yanında diğer öğrencileri bilgilendirme de yapılmaktadır. İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmaların başında bütün etkinliklere dahil etme gelirken farklılıklara saygı kültürü oluşturma ile de sürecin tamamlanmaya çalışıldığı görülmektedir. İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlerin başında net kurallar koyma ve uygulama önlemini aldıkları görülürken ödül ve ceza uygulamaları ile görev sorumluk verme uygulamalarının da yapıldığı görülmüştür.

İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders motivasyonunu sağlamak için ilgi ve destek sağlama ile ödüllendirmeye yönelik çalışmalar yaptıkları görülmüştür. Kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin görüşlerinde en çok ifade öğrenciye özgü etkinlikler olarak belirtilmiştir. İlkokul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul

etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olma konusunda en fazla kullandıkları stratejinin sınıftaki diğer öğrencilerle konuşarak ikna etme olmuştur. Bunun yanında kaynaştırma öğrencileri ile diğer öğrencileri birlikte oynatma uygulamasını da yapmaktadır. İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin aileleri ile işbirliği oluşturma konusunda önerilerin başında sık iletişim kurma önerisi gelmiştir. Bunu sırasıyla aile katılımı sağlama, rehberlik servisinden yardım alma ve ev ziyaretleri yapma gelmiştir.

Anahtar Sözcükler: İlkokul öğretmeni, kaynaştırma eğitimi, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP), ilkokul

## ABSTRACT

### **Evaluation of Classroom Management Approaches of Primary School Teachers Who Have Inclusion Students in Their Classes**

DEMİR, Zehra

Department of Basic Education, Department of Primary Education

Project Advisor: Dr. Esin TURAN GÜLLAÇ

June 2023, 55 pages

This research, in which the opinions of classroom teachers, who are inclusive students in their classroom, was conducted in a qualitative and phenomenological design. The research study group was collected by interviewing 21 volunteer teachers selected by criterion sampling method from the classroom teachers who were inclusive students in the central districts of Denizli province in the 2022-2023 academic year. A semi-structured interview form developed by the researcher was used in the interview. Close attention and one-on-one work are at the forefront of the efforts of teachers to establish positive communication and develop trust with their inclusive students. This is followed by reward and reinforcement activities. The most applied regulations are within the scope of mainstreaming education, ensuring that classroom teachers who are mainstreaming students sit in the appropriate place with the appropriate person and make appropriate physical arrangements. Other students are also informed. In all activities, inclusiveness is one of the primary studies carried out by classroom teachers for the integration of inclusive students into the classroom, and it is seen that the process is tried to be completed by creating a culture of respect for differences. While it was seen that the primary school teachers took the precaution of setting and applying clear rules at the beginning of the measures taken by the mainstreaming students to comply with the classroom rules, it was observed that the practices of reward and punishment and assignment of tasks were also taken into account.

It has been observed that primary school teachers are working on providing interest and support and rewarding inclusive students to provide lesson motivation. In the views of mainstreaming students about the teaching practices that will support the success of the course, the most expressions were stated as student-specific activities. Talking to other

students in the class was the most common strategy used by classroom teachers to support other students in accepting, playing, and helping inclusion students. In addition, it also makes the practice of playing inclusion students and other students together. The suggestion of frequent communication came at the beginning of the suggestions of the classroom teachers about establishing cooperation with the families of inclusive students. This was followed by providing family participation, getting help from the guidance service, and making home visits, respectively.

Keywords: Classroom teacher, inclusive education, individualized training program (BEP), primary school.



## İÇİNDEKİLER

PROJE ONAY SAYFASI.....	iii
ETİK BEYANNAMESİ.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar DİZİNİ .....	xii
BİRİNCİ BÖLÜM – GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.1.1. Problem Cümlesi .....	2
1.1.2. Alt Problemler.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı .....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Tanımlar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM – KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. Kaynaştırma Eğitimi .....	5
2.2. Kaynaştırma Eğitiminin İlkeleri .....	7
2.3. Kaynaştırma Eğitiminin İlkeleri .....	8
2.3.1. Tam Zamanlı Kaynaştırma .....	8
2.3.2. Yarı Zamanlı Kaynaştırma .....	9
2.3.3. Tersine Kaynaştırma .....	9
2.4. Sınıf Yönetimi .....	9
2.5. İlgili Araştırmalar.....	10
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – YÖNTEM .....	12
3.1. Araştırmanın Modeli.....	12

3.2. Çalışma Grubu .....	12
3.3. Veri Toplama Aracı .....	14
3.4. Verilerin Toplanması.....	15
3.5. Verilerin Analizi.....	15
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM - BULGULAR VE YORUMLAR.....	16
4.1. Alt Problemlere İlişkin Bulgular.....	16
4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	16
4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	18
4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	20
4.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	22
4.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	24
4.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	26
4.1.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	28
4.1.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	30
BEŞİNCİ BÖLÜM - TARTIŞMA VE ÖNERİLER .....	33
5.1. Tartışma ve Sonuç .....	33
5.2. Öneriler.....	35
KAYNAKÇA .....	36
EKLER .....	39
ÖZGEÇMİŞ .....	43

## TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. <i>Araştırmanın Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okullar</i> .....	13
Tablo 3.2. <i>Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri Dağılımı</i> .....	13
Tablo 3.3. <i>Öğretmenlerin Kategorik Olarak Kişisel Özellikleri Dağılımı</i> .....	14
Tablo 4.1. <i>Öğretmenlerin Kaynaştırma Öğrencisiyle Olumlu İletişim Kurma ve Güven Geliştirme İçin Yaptıkları Çalışmalara İlişkin Görüşleri</i> .....	17
Tablo 4.2. <i>Öğretmenlerin Kaynaştırma Eğitimi Kapsamında Sınıf İçi Düzenlemelere İlişkin Görüşleri</i> .....	19
Tablo 4.3. <i>Öğretmenlerin Kaynaştırma Öğrencisinin Sınıfa Uyum Sağlamaları İçin Yapılan Çalışmalara İlişkin Görüşleri</i> .....	21
Tablo 4.4. <i>İlkokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Sınıf Kurallarına Uymaları İçin Aldıkları Önlemlere İlişkin Görüşleri</i> .....	22
Tablo 4.5. <i>İlkokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Ders Motivasyonlarını Sağlamaya İlişkin Görüşleri</i> .....	24
Tablo 4.6. <i>İlkokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Ders Başarılarını Etkileyecek Uygulamalara İlişkin Görüşleri</i> .....	26
Tablo 4.7. <i>İlkokul Öğretmenlerinin Diğer Öğrencilerin Kaynaştırma Öğrencilerini Kabul Etmeleri, Oyunlarına Almaları ve Yardımcı Olmaları Konusunda Destek Olmaya İlişkin Görüşleri</i> .....	28
Tablo 4.8. <i>İlkokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Aileleri İle İşbirliği Oluşturma Konusunda Önerileri</i> .....	30

## **BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ**

Eğitim insan yaşamını kolaylaştırma ve hayata hazırlamada çok önemlidir. Özel gereksinimli öğrenciler hayata uyum sağlayabilmek ve kendine özgü becerilerini geliştirmek için de eğitim ihtiyacı içerisindeyler. Bu durum özel gereksinimli öğrencilerin toplumsal rollerini gerçekleştirebilmeleri için bağımsız hareket edebilmelerinde eğitimin çok önemli olduğunu göstermektedir. Bireysel bağımsızlıklarını kazanabilmeleri için özel gereksinimli bireylerin yeterli seviyelerine ve ihtiyaçlarına göre plan ve programların oluşturulması, elverişli eğitsel ortamların hazırlanması gerekmektedir. Yaşadıkları topluma ayak uydurabilmeleri ve akranlarıyla kaynaşmaları için eğitim imkânlarından eşit bir şekilde faydalanmaları onların yararına olacaktır. Bu çalışmada sınıflarında kaynaştırma öğrencisi olan öğretmenlerin sınıf yönetimi yaklaşımları ele alınmıştır.

Çalışmanın bu bölümünde problem durumu, problem ve alt problemler, amaç, önem, varsayımlar, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

### **1.1. Problem Durumu**

Her öğrencinin bilişsel, bedensel ve duyuşsal anlamda farklılıkları vardır. Bu nedenle öğrenme hızları ve öğrenme yaklaşımları farklı olmaktadır. Eğitim bu farklılığı bir çeşitlilik olarak yapılandırabildiği ölçüde daha nitelikli olabilecektir. Her çocuk, birbirinden oldukça farklı ve özeldir. Bu farklılıkların bilişsel, bedensel ve duyuşsal yönden kaynaklandığı bilinmektedir. Akbıyık'ın Kırcaali'den aktardığına göre çocukların fiziksel ve duyuşsal özellikleri, öğrenme stilleri ve hızları değişiklik göstermektedir. Bu değişiklik sebebiyle bu çocukların özel eğitim almaları gereklidir. Özel eğitimin amacı, özel gereksinimli bireylerin yaşamlarını ailelerinden ve başkalarından bağımsız olarak sürdürebilmelerine ve bireye özgü hazırlanan plandaki hedefleri gerçekleştirebilmelerine yardımcı olmaktır (Akbıyık, 2022, s.6).

Gök'ün (2013) Özsoy ve diğerlerinden aktardığına göre özel eğitim, bazı bireylerin çeşitli sebeplerle bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açılardan yetersiz olmaları sonucu özel olarak düzenlenen bir sistemdir. Bireylerin akademik, iletişim, devim ve uyum alanlarında önemli eksiklik yaratan durumların önlenmesi, azaltılması ya da mümkünse ortadan kaldırılması ile ilgili eğitsel değişkenlerin düzenlenmesi uğraşısına özel eğitim denir (Gök, 2013, s.4).

21. yüzyılda kaynaştırma eğitimine duyulan ihtiyaç ve özel eğitim alması gereken bireylerin sayısının giderek çoğalması kaynaştırma eğitiminin önemini artırmaktadır. Alan yazın taraması yaptığımızda kaynaştırma eğitimiyle ilgili farklı birçok tanım yapıldığını görmekteyiz. Akbıyık'ın Mebden aktardığına göre kaynaştırma eğitimi, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimin faydalarından en üst düzeyde yararlanabilmeleri için, diğer bireylerle birlikte tam zamanlı ya da özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak eğitim almalarıdır (Akbıyık, 2022, s.5).

Kaynaştırma eğitiminde ilkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimiyle ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Araştırmalara göre kaynaştırma eğitiminde, öğretmen-veli işbirliğinin gerekli olduğu; fakat yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kaynaştırma eğitimi bir takım çalışmasıdır. Öğretmen-veli-uzman işbirliğinin olması gereklidir. Anılan ve Kayacan'ın (2015) Eripek'ten aktardığına göre kaynaştırma, yetersizliği olan öğrencilerin bütün eğitim kurumlarına dahil olması ve aldıkları eğitimlerin sadece yetersizliklerine değil yeteneklerine de dayalı olması inancını ve felsefesini anlatmaktadır. Kaynaştırma, bu bireylerin diğer yaşlılarıyla aynı sınıfta olmasını ifade eden fiziksel kaynaştırmayı, öğrencilerin diğer bireylerle ilişkilerinin desteklenmesi olan sosyal kaynaştırmayı ve öğrencilerin standart programlara göre değil de ihtiyaçlarına göre öğretimi olan eğitimsel kaynaştırmayı içermektedir ( Anılan ve Kayacan, 2015).

### **1.1.1 Problem Cümlesi**

Araştırmanın problem cümlesi “İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin eğilimleri; sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlar karşısında buldukları çözüm yolları nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

### **1.1.2 Alt Problemler**

Araştırmanın alt problemleri aşağıda yer almakta olup bu sorulara cevap aranmıştır.

- 1) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri nelerdir?
- 3) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri nelerdir?

- 4) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin görüşleri nelerdir?
- 5) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders motivasyonunu sağlamaya ilişkin görüşleri nelerdir?
- 6) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- 7) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin görüşleri nelerdir?
- 8) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin aileleri ile işbirliği oluşturma konusunda önerileri nelerdir?

### **1.2. Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı 2022-2023 eğitim- öğretim yılında Denizli' de kaynaştırma uygulaması yapılan ilkokullarda görev alan, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarındaki sınıf yönetimi yaklaşımlarını incelemek ve sınıf yönetimi yaklaşımlarını belirlemektir. Araştırmanın, kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıfların sınıf yönetimi bileşenleri ile ilgili öneriler getireceği beklenmektedir.

### **1.3. Araştırmanın Önemi**

Bu araştırma ilkokullarda sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan ilkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi bakımından önem arz etmektedir. Değişik zamanlarda ve farklı bağlamlarda yapılan araştırmalar, bir konuya çok yönlü açıklamalar sunabilmektedir. Bu bakımdan bu çalışma, yürütülen akademik uygulamalara bir destek amacı taşımaktadır. Eğitim sisteminin en temel unsuru olan öğretmenlerin, mesleklerini icra ederken sınıf yönetimi tecrübelerinin yüksek düzeyde olması, özellikle kaynaştırma öğrencileri ile etkili etkileşimlerinin bulunması, sınıftaki diğer öğrencilerle dengenin sağlanması eğitim- öğretim kalitesini olumlu yönde etkileyecektir. Bu sayede öğretmenin işi kolaylaşacaktır. Sınıf içerisinde öğretmen-öğrenci etkileşimi de artacaktır. Türkiye'de kaynaştırma eğitime yönelik uygulamalarda birtakım aksaklıkların olduğu ve bu aksaklıkların söz konusu eğitimlerin başarıya ulaşmasına engel teşkil ettiği belirtilmektedir. Bu aksaklıklarda ön plana çıkan

husus öğretmenlerin kaynaştırma eğitimine yönelik bilgi eksiklikleri ve uygulamalardaki yetersizliklerin olduğu bildirilmektedir (Sucuoğlu & Kargın, 2006). Bu araştırma mevcut durumun tespiti ve ortaya çıkarılması bakımından önemlidir.

#### 1.4. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları şunlardır.

- Araştırmama katılacak olan ilkokul öğretmenlerinin sorulara vereceği cevaplar doğru ve güvenilirlerdir.
- İllkokul öğretmenleri kaynaştırma eğitiminde yaşadıkları ve düşündüklerine ilişkin samimi cevaplar vermişlerdir.
- Araştırmanın amacını ortaya çıkarmakta kullanılacak olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ölçme aracı yeterlidir.

#### 1.5. Sınırlılıklar

- 2022-2023 eğitim öğretim yılında Denizli ili merkez ilçelerinde resmi ilkokullarda çalışan ve sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin görüşleriyle sınırlıdır.
- Veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu” ve yarı yapılandırılmış “Görüşme Formu” kullanılmıştır.
- Araştırma, konuyla ilgili literatür taraması ve katılımcıların ölçme aracına verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

#### 1.6. Tanımlar

**Öğretmen:** Devlet kurumları veya özel kurumlarda bireylere eğitim-öğretim veren kişilere denir.

**Kaynaştırma:** Özellikleri itibariyle özel eğitim gerektiren öğrenciler BEP ile ve normal gelişimli akranları ile birlikte eğitim ortamlarında en az kısıtlayıcı biçimde uygulanan eğitim türüdür.

**Kaynaştırma Eğitimi:** Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin normal gelişim gösteren bireylerle aynı sınıf ortamında eğitim görmeleridir.

**Sınıf Yönetimi:** Bulunulan sınıfta belirlenen hedefler doğrultusunda eğitim-öğretim etkinliklerinin gerçekleştirildiği alandır.

## İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, konuya ilişkin alan yazın taraması ve bu alanda yürütülmüş ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

### 2.1. Kaynaştırma Eğitimi

Kaynaştırma eğitimi, özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin normal gelişim gösteren akranlarıyla beraber aynı sınıf ortamında eğitimlerini sürdürebilmeleridir. Kaynaştırma eğitimi, bu eğitime ihtiyaç duyan bireylerin temel hakkıdır. Kaynaştırma eğitimi deyince aklımıza özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin özel eğitim desteğini almadan akranlarıyla aynı sınıfta aynı eğitimi almaları gelmemelidir. Kaynaştırma eğitimi, özel eğitim alması gereken bireylerin genel sınıf ortamında kendilerine uygun olan eğitimi görmeleridir (Gök, 2013). Özel eğitimli bireylerin en az kısıtlanmak suretiyle ihtiyaçları doğrultusunda ve en yüksek düzeyde eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Ayrıca kaynaştırma öğrencilerinin normal kabul edilen akranlarıyla mümkün olduğunca en fazla düzeyde birliktelikle eğitim almalarıdır (Kırcaali İftar, 1998).

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde kaynaştırma eğitimi şöyle tanımlanmaktadır; “Özel gereksinimi bulunan öğrencilerin bütün tür ve kademelerde diğer öğrencilerle karşılıklı etkileşimler içerisinde bulunabilmelerini ve eğitsel amaçlarını en üst seviyede gerçekleştirebilmelerini sağlayabilmek adına öğrencilere destek eğitim hizmetlerinin de sunulması ile beraber tam zamanlı veya özel eğitim sınıfları bünyesinde yarı zamanlı şekilde gerçekleştirilen eğitimidir” (MEB, 2018).

Kaynaştırma eğitimi, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin sosyal, akademik ve birçok farklı yönden en üst düzeyde gelişim gösterip topluma yararlı olmasını ve uyumunu kolaylaştırmayı amaçlar. Kaynaştırma eğitimi aileleri, normal gelişim gösteren bireyleri ve onların ailelerini, öğretmenleri ve idarecileri de kapsar (Salah, 2021, s.5). Kaynaştırma eğitimi sayesinde herhangi bir alanda gelişim geriliği gösteren bireylerin dışlanmadan ve ayrıştirilmeden eğitim almaları sağlanır (Gür, 2018, s.1-2).

Bütün bireyler eğitimde fırsat eşitliğine sahiptir. Normal gelişim gösteren bireyler kadar özel eğitime ihtiyacı olan bireyler de bu fırsat eşitliğinden yararlanmalıdır. Bu da ancak kaynaştırma eğitimi ile mümkündür (Demir, 2015, s.10). Kaynaştırma eğitiminin öğrenciler açısından etkili olabilmesi ilkökul öğretmenine ve öğretmenin öğrencisine



yönelik geliştirdiği yaklaşımlarına bağlıdır. İlkokul öğretmeni kaynaştırma öğrencisine yönelik planlar hazırlamalı, öğretim araç- gereçlerini onun gereksinimlerine göre düzenlemelidir. Kaynaştırma öğrencilerine sınıf içinde ve dışında yardımlarda bulunmalıdır (Karaca, 2018, s.12-13). Kaynaştırma eğitimi eğitim-öğretimin her kademesinde gerekli ve önemlidir.

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı'nın özel gereksinimli öğrencilerin eğitimi ile ilgili yaptığı düzenlemede onların en az düzeyde kısıtlayıcı ortamda, normal gelişim gösteren akranlarıyla beraber eğitim almaları gerektiği Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile bildirilmektedir. Bu kapsamda kaynaştırma sınıfı tanımı řu şekilde yapılmıştır: Özel eğitim alması gereken öğrenciler için en az düzeyde kısıtlayıcı ortam, normal gelişim gösteren akranlarıyla aynı ortamda gördükleri eğitim sınıfı olan kaynaştırma sınıfıdır (MEB, 2010). Yukarıdaki tanımlardan da anlayacağımız üzere kaynaştırma eğitimi, özel ihtiyacı olan bireylerin diğer bireylerle birlikte aynı sınıf ortamında eğitim ihtiyaçlarının sunulmasıdır.

Kaynaştırma eğitimi “tüm bireylere eşit eğitim olanakları sağlayabilmek” amacıyla, normalleştirme akımının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır (Diler, 1998). Bütün bireylere eğitim olanakları sunmak yalnızca kaynaştırma kapsamında öğrencilerin yanında özel gereksinimli öğrenciler, sosyoekonomik durumları zayıf ve eğitime erişim sağlayamayan öğrenciler ile mülteci çocuklar için de son derece büyük bir önem arz etmektedir. Kaynaştırma uygulamalarının tarihsel gelişimine bakıldığında, değişik toplumlarda farklı uygulamaların olduğu ve yapısal düzenlemelerle bu eğitimi benimsediği ve uyguladığı görölmektedir (Kargın, 2004).

Özel gereksinimi bulunan öğrencilerin kaynaştırma eğitimi uygulamalarını gerçekleştirecek öğretmenlerin bu konuda yeterli bilgi, istek ve donanıma sahip olmaları gerekmektedir. Yine okullarda hem normal gelişim gösteren öğrencilerin ailelerinin hem de özel gereksinimi olan öğrenci ailelerinin bu hususta yeteri kadar bilgilendirilmeleri ve bu çocukları olduğu gibi kabul etmeleri gerekmektedir. Kaynaştırma eğitimlerini yapacak öğretmenlerin genel mesleki öz-yeterliklerinin yanında kaynaştırma eğitimindeki yeterliklerinin de yüksek olması eğitimin başarisında rol oynamaktadır.

Türkiye'de kaynaştırma eğitimi yapılmakla birlikte bu eğitimlerinin nasıl yapılması gerektiği kapsamında Battal řu hususları vurgulamaktadır (2007); eğitimlerde bireylerin topluma kazandırılabilmelerini sağlayabilmek için en uygun planlamanın yapılması, en uygun uygulamaların tatbik edilmesi ve eğitsel süreçlerin çok iyi takip edilmesi gerekmektedir. Bunun yapılabilmesi için özel gereksinimliler için oluşturulan

eğitim programlarının bu bireylerin sosyal hayata katılabilmelerini sağlayacak şekilde hazırlanması ve gúndelik yaşamlarında kendilerine gerekecek bilgi ve donanımların kazandırılması gerekmektedir.

Kaynaştırma eğitimi Túrkiye’de ilk kez 1983’te çıkarılan ‘‘Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Kanunu’’ ile eğitimde yasal zemine kavuşmuştur. 2000 yılı içerisinde yúrürlüğe konan ‘‘Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’’ ile bu eğitimin esasları belirlenmiştir. Bundan sonra kaynaştırma eğitimlerinin verildiği okul, hizmet veren öğretmen ve hizmet alan öğrenci sayılarının sürekli arttığı gözlenmiştir. Túrkiye’de kaynaştırma eğitiminden faydalanan öğrenci sayısının 2006’da toplam 54.309 iken 2009’da 72.425’e, 2020 yılında ise 119.307’ye yükselmiştir.

## 2.2. Kaynaştırma Eğitiminin İlkeleri

Özel gereksinimi bulunan kişilerin, genel eğitim kurumları içerisinde akranlarıyla beraber eğitim görmeleri kaynaştırma eğitiminin tanımlanması için yeterli olmamaktadır. Bunun yanında çevresel koşullarda düzenleme yapılması ve eğitsel uyarlamaların gerçekleştirilmesi de önem arz etmektedir. Temel ölçütlerin yanında kaynaştırma eğitiminin ilkelerinin de yerine getirilmesi gerekir. Kaynaştırma eğitimindeki ilkeleri aşağıdaki gibi listelemek mümkündür (Sucuoğlu ve Kargın, 2006).

- Genel eğitim yapılan okullarda, eğitim kurumu yöneticileri ve bu kurumlarda görev yapan diğer çalışanlarca, özel gereksinimi bulunan öğrencilere karşı kabul ve destekleyici tutumların sergilenmesi gerekir.

- Özel gereksinimi olan öğrenciler, sınıfları içinde kendilerine eğitim veren öğretmenlerinden doğru tutum ve davranışlar görmelidirler.

- Eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü sınıfların öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve tüm öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde kurgulanması gerekir.

- Genel sınıf eğitimlerinde bütün çocukların etkinlik ve uygulamalara dâhil edilmeleri, beraber oynama ve öğrenme olanaklarının oluşturulması gerekir.

- Sınıflardaki normal gelişim gösteren çocuklara özel gereksinimli çocuklarla ilgili doğru bilgilendirmelerin yapılması sağlanmalıdır.

- Özel gereksinimi olan öğrenciler ve öğretmenleri, ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlamakta olan özel eğitim hizmetlerinden faydalandırılmalıdırlar.

- Normal öğrenciler de dâhil olmak üzere sınıflar içerisinde yer alan bütün öğrencilerin aileleriyle iş birliğinin sağlanması gerekir.

Kaynaştırma eğitimindeki ilkeler doğru ve etkili biçimde uygulandığında bu eğitimlerin amacına ulaşacağına şüphe yoktur. Özel gereksinimli öğrenciler normal gelişim gösteren öğrencilerle beraber akademik eğitimlerini eşit koşullarda gerçekleştirirken, kaynaştırma eğitiminin sayesinde özel gereksinimi bulunan öğrencilerin toplum tarafından kabulleri ve normalleşmeleri de başarıyla sağlanabilmektedir.

### **2.3. Kaynaştırma Eğitiminin Türleri**

Özel gereksinimli öğrencilere uygulanmakta olan kaynaştırma eğitimleri, öğrencilerin durumları ve gereksinimleri doğrultusunda üç türde gerçekleştirilmektedir. Bunlar tam zamanlı kaynaştırma, yarı zamanlı kaynaştırma ve tersine kaynaştırma olarak sıralanmaktadır.

#### **2.3.1. Tam Zamanlı Kaynaştırma**

Tam zamanlı kaynaştırma faaliyetleri özel gereksinimli öğrencilerin eğitim sürelerinin tamamını normal gelişime sahip akranları ile beraber geçirmeleri olarak ifade edilmektedir. Tam zamanlı kaynaştırmanın yapılabilmesi için özel gereksinimli öğrencilerin, gereksinim seviyelerinin hafif düzeyde bulunması icap etmektedir. Öğrencilerin gereksinimlerinin hafif olması akranları ile devamlı eğitim görmelerine engel teşkil etmemekte, bu sayede tam zamanlı kaynaştırmanın uygulanması mümkün olmaktadır (Metin, 2015).

Özel gereksinimli öğrencilere tam zamanlı kaynaştırma yapılırken, öğretmenlerin özel eğitim danışmanlarından mutlaka destek almaları gerekir. Alınan bu destekler; davranışsal sorunlar hakkında stratejiler üretilmesi, eğitim süreçlerinde gereken uyarılma ve öğrencilere dönük kabulleniş sağlanma alanlarında bulunmaktadır. Bunun yanında özel eğitim danışmanları, öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda sınıf içerisinde bulunması gereken fiziksel koşullar ve ihtiyacı hissedilebilecek eğitsel materyaller hususunda da destekte bulunmaktadır. Kaynaştırma eğitimindeki başarının artırılmasında özel eğitim danışmanlarınca öğretmenlere sunulmakta olan desteklerin oldukça önemli olduğu dile getirilmektedir. Bu sayede öğretmenler kaynaştırma eğitimine yönelik bilgi ve becerileri edinerek öğrencilere ve normal gelişime sahip akranlarına daha etkili eğitim sunabilmekte, eğitimdeki genel başarı düzeyi yukarı çıkarılmaktadır (Dikici-Sığırtmaç ve Deretarla-Gül, 2014).

### 2.3.2. Yarı Zamanlı Kaynaştırma

Yarı zamanlı kaynaştırma uygulaması kapsamında, özel gereksinimi bulunan öğrenciler normal gelişime sahip yaşlılarıyla eğitim sürecinin bir kısmını geçirmekte, söz konusu sürecin kalan kısmını ise özel eğitim görmek adına farklı sınıflarda tamamlamaktadırlar. Yarı zamanlı kaynaştırmada özel gereksinimi bulunan öğrenciler, özel eğitim kurumları bünyesinde kayıtlı olmakla beraber, yaşlılarıyla eğitim gördükleri kurumlarda devamlı kayıtları bulunmamaktadır. Alacakları eğitim süresinin ne kadarlık bölümünü akranlarıyla ne kadarlık kısmını özel eğitim sınıflarında geçirecekleri, özel gereksinimlerin seviyesi ve bu öğrencilerin sergiledikleri gelişim düzeyine bağlı olarak değişkenlik gösterebilmektedir (Metin, 2015).

Özel gereksinimli öğrenciler bilhassa akademik açıdan başarılı olabilecekleri ve uyum sağlayabilecekleri derslerde kaynaştırma uygulamalarına dahil edilmektedirler. Yarı zamanlı kaynaştırma akademik başarı seviyeleri düşük öğrenciler için uygulanmakta, bu sayede bu öğrencilerin ders başarılarında yükseliş sağlanabilmektedir. Ayrıca bu öğrenciler akademik başarının yanında sosyal açıdan ve iletişim becerileri açısından gerekli gelişimleri bu yolla gösterebilmektedirler (Dikici-Sığırtmaç ve Deretarla-Gül, 2014).

### 2.3.3. Tersine Kaynaştırma

Bu uygulamada normal gelişime sahip öğrencilerin özel eğitim sınıflarına dâhil edildikleri görülmektedir. Özel eğitim sınıfları bünyesinde öğrenim görmekte olan özel gereksinimli öğrencilerin, normal gelişime gösteren yaşlılarını model almaları amaçlanır. Bu uygulamada söz konusu eğitimleri yürüten öğretmenlere de destek sağlanması esastır. Normal gelişime sahip çocukların özel eğitim sınıflarına, hangi zamanlarda, ne tür sıklıkla, hangi ders ve faaliyetlerde dahil edilecekleri değişkenlik göstermektedir ve gerekli hallerde düzenlemeler yapılmaktadır (Metin, 2015).

## 2.4. Sınıf Yönetimi

Okullarda uygun ortamlarda bütün öğrencilere uygulanan eğitim-öğretim işlemlerine sınıf yönetimi denir. Güner'in 2010'daki çalışmasında Evertson ve Weinstein (2006) dan aktardığına göre; sınıf yönetimi öğretmenlerin öğrencilerin akademik, sosyal

ve duygusal öğrenmelerini kolaylaştırıp desteklemek için sınıf içinde yaptıkları etkinliklerdir (Güner, 2010).

İyi bir öğretmen, etkili bir sınıf yönetimi becerisine ve tecrübesine sahiptir. Kaynaştırma eğitiminin verimli ve etkili bir şekilde gerçekleşmesi ancak iyi bir sınıf yönetimiyle gerçekleşir. Bu nedenle bu konuda ilkökul öğretmenlerine büyük sorumluluk düşer. Kırbuş ve Atay (2017)'a göre sınıf yönetimi, sınıfta sadece disiplini sağlamak demek değildir. Sınıfın fiziksel düzeninin ayarlanması, sınıf içi iletişim ve etkileşimin de düzenlenerek gerekli ortamın sağlanması demektir.

Etkili bir sınıf yönetimi, sadece özel gereksinimi olan öğrenciler için değil tüm öğrenciler için çok gerekli ve önemlidir. Sınıf yönetimi sınıf ortamında öğrenme öğretme eylemlerinin gerçekleştirilmesidir. Bu durumu öğrenci psikolojisi, eğitim öğretim materyalleri, dış etkenler ve öğretmenin özellikleri gibi durumlar doğrudan etkilemektedir. İyi bir sınıf yöneticisinin tüm bu konularda bilgi sahibi olması gerekmektedir ( Gök, 2013, s.24). Yapılan araştırmaları incelediğimizde Türkiye’de sınıf yönetimi ile ilgili çok fazla araştırmanın yapılmadığını görmekteyiz. Kaynaştırma eğitiminin uygulandığı sınıflarda davranış problemlerinin fazla olması sınıf yönetiminde yaşanan güçlükleri bize ifade etmektedir. Sınıf yönetiminde başarılı olabilmek öğretmenlerin bu konudaki tecrübeleriyle ilişkilidir.

## 2.5. İlgili Araştırmalar

Köse (2017) tarafından konu özelinde gerçekleştirilmiş olan araştırmada İstanbul sınırlarında görev yapan 8 fen bilimleri öğretmeni ve 8 kaynaştırma ve normal gelişime sahip öğrenciyle kaynaştırma eğitimlerinin niteliğine yönelik görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın neticesinde katılımcı öğretmenlerin kaynaştırma eğitimiyle ilgili yeterli düzeyde bilgi sahibi olmadıkları, bu nedenle doğru uygulama ve faaliyetler gerçekleştiremedikleri, özel eğitim gereksinimi bulunan öğrencilerin geri planda kaldıkları tespit edilmiştir. Öğretmenler söz konusu öğrencilerin özel eğitim sınıfları bünyesinde eğitim görmelerinin gerekli olduğunu dile getirmişlerdir. Normal gelişime sahip öğrencilerse özel eğitim gereksinimi bulunan akranlarının birtakım davranış ve sözlerinden rahatsızlık duyduklarını ifade etmişlerdir. Araştırmanın öneri kısmında bu eğitimlerden sorumlu olan öğretmenlerin hizmet içi eğitimler, sınıflar ve materyallerin durumu, uygun sınıf sayıları, uzman destekleri, BEP hazırlanması biçimindeki hususlarda desteklenmeleri gerektiğine yönelik tavsiyelerde bulunulmuştur. Ayrıca davranış sorunu bulunan özel

gereksinimli öğrencilerin davranışlarını düzeltebilmeleri için ek tedbirlere başvurulması gerektiğinin altı çizilmiştir.

Deniz ve Çoban (2019) ortaklığı ile yapılmış olan araştırmada, değişik branşlardaki öğretmenlerin kaynaştırma eğitime yönelik görüşlerinin ele alınması hedeflenmiştir. Araştırma kapsamında 33 yüksek lisans ve doktora tezinin incelemesi yapılmıştır. Araştırmada meta-sentez yöntemine başvurulmuştur. Oluşturulmuş olan tema ve alt temalar doğrultusunda bulguların sentezlenmesi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın neticesinde; kaynaştırma eğitimi uygulamalarında genel olarak eğitsel içeriklerde düzenleme yapılmadığı görülürken, bir kısmının sınıfların bilgilendirilmelerini de kapsayan ortam düzenlemeleri yaptıkları tespit edilmiştir. Yöntem ve tekniklerde belli başlı uyarlamaların yapıldığı gözlenirken, araç-gereç ve materyal anlamında eksikliklerin bulunduğu, paydaşlarla iş birliği odaklı çalışma konusunda da birtakım sorunların yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin karşı karşıya kaldıkları sorunlar; sınıfların kalabalık olması, zaman problemi, fiziksel koşullarda yetersizlik, uzman desteğinin bulunmaması, destek eğitim odalarının bulunmaması şeklinde sıralanmıştır.

Uzun (2009) aracılığıyla yürütülen araştırmada kaynaştırma eğitimi uygulama süreçlerine yönelik olarak eğitim kurumu yöneticileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda kaynaştırma uygulamalarında en sık rastlanan sorunlardan birisinin aile tutumları olduğu ortaya çıkmıştır.

Konuya yönelik bir başka araştırmada, Ünal (2017) ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitiminde başarıya etki eden faktörlere ilişkin fikirlerine başvurmuş ve en mühim faktörün sivil toplum kuruluşları olduğu sonucu elde edilmiştir. Kaynaştırma eğitimi uygulamalarında başarının artırılabilmesi için bu alana yönelik hizmetler veren sivil toplum kuruluşlarındaki sayının fazlaştırılması tavsiyesinde bulunulmuştur.

Pamuk (2016) tarafından aynı şekilde ilkökul öğretmenlerinin katılımıyla yapılmış olan araştırmada birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonrasında elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda; öğretmenlerin özel eğitime yönelik almış oldukları eğitimin yetersiz olduğu, sınıf mevcutlarının fazla olmasının kaynaştırma uygulamalarını zorlaştırdığı, ailelerin eğitim düzeylerinin düşük olduğu, öğrencilerin tanılanmaları sürecinde ortaya çıkan problemlerin kaynaştırma uygulamalarına olumsuz etkide bulunduğu tespit edilmiştir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren, örneklem, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel işlemler yer almaktadır.

### 3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine yönelik görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçladığı için nitel araştırma yöntemi ve olgu bilim deseni tercih edilmiştir. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanılmasına dayanmaktadır. Ayrıca nitel araştırma olayların doğal ortamında gerçek ve bir bütün olarak ele alınması ve ortaya çıkarılmasına yöneliktir (Karasar, 2020). Araştırmanın deseni araştırmayla ilgili yaklaşım ve bu yaklaşımın tutarlılığına rehberlik eder. Bu çerçevede olgu bilim deseni olgulara derinlemesine ve ayrıntılı biçimde odaklanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmanın yapısına en uygun yöntem ve model olarak nitel ve olgu bilim deseni olduğundan dolayı bu model kullanılmıştır.

### 3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Denizli ili Pamukkale ve Merkezefendi ilçelerinde resmi ilkokullarda görev yapan ve sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan öğretmenlerden gönüllü olan ilkokul öğretmenleridir. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, araştırmanın amacına uygun olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.112) Araştırmada verilerin toplanacağı çalışma grubunun seçiminde araştırmacı tarafından belirlenen temel ölçüt ve araştırma konusu doğrultusunda sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın temel amacı ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencileri olması durumunda sınıf yönetimlerinde gerçekleştirdiği uygulamaları belirlemeye dönük olduğundan böyle bir örneklem seçimine gidilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunu; Denizli ili merkez ilçelerinin devlet ilkokullarında görev yapan, sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmenlerden, gönüllü olarak

araştırmaya katılmak isteyen ve bu gönüllülüğün araştırmacı tarafından ulaşıp teyid edildiği 21 öğretmen oluşturmaktadır.

Tablo 3.1. *Araştırmanın Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okullar*

S.N.	Okul Adı	İlçe	İl	Gönüllü Öğretmen Sayısı
1	Vakıfbank İlkokulu	Pamukkale	Denizli	11
2	Saadet Erikoğlu İlkokulu	Pamukkale	Denizli	2
3	Okul Yaptırma ve Yaşatma Derneği İlkokulu	Pamukkale	Denizli	1
4	Cafer Sadık Abalıoğlu İlkokulu	Pamukkale	Denizli	1
5	Merkezefendi İlkokulu	Merkezefendi	Denizli	4
6	Necip Fazıl Kısakürek İlkokulu	Merkezefendi	Denizli	2

Tablo 3.1’de araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin 6 farklı okul ve 2 farklı ilçeden seçildiği görülmektedir. İlçe ve okulu farklı olan öğretmenlerden veri toplanması araştırmanın amacını ortaya çıkarmada olumlu katkı yaratacağı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılarak destek veren görüşmeci öğretmenlerin kişisel özellikleri dağılımı Tablo 3.2 ve Tablo 3.3’te verilmiştir.

Tablo 3.2. *Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri Dağılımı*

Kod	Cinsiyet	Yaş	Çalışma süresi	Öğrenim durumu	Medeni durum	Kaynaştırma öğrencisiyle çalışma süresi
G1	Bayan	37	14 yıl	Lisans	Evli	4 ay
G2	Bayan	50	27 yıl	Lisans	Evli	1 yıl
G3	Bay	47	25 yıl	Lisans	Evli	5 ay
G4	Bayan	53	26 yıl	Lisansüstü	Evli	1 yıl
G5	Bayan	40	17 yıl	Lisans	Evli	2 yıl
G6	Bayan	51	26 yıl	Lisans	Evli	1 yıl
G7	Bayan	39	15 yıl	Lisans	Evli	4 ay
G8	Bay	56	29 yıl	Lisans	Evli	1 yıl
G9	Bayan	43	22 yıl	Lisans	Evli	3 yıl
G10	Bayan	39	18 yıl	Lisans	Bekar	7 ay
G11	Bayan	41	17 yıl	Lisans	Evli	3 yıl
G12	Bay	45	21 yıl	Lisans	Evli	8 yıl
G13	Bayan	47	21 yıl	Lisans	Evli	4 yıl
G14	Bayan	47	29 yıl	Lisansüstü	Evli	8 yıl
G15	Bay	42	19 yıl	Lisans	Evli	10 yıl
G16	Bayan	47	24 yıl	Lisans	Bekar	2 yıl
G17	Bayan	44	24 yıl	Lisans	Evli	3 yıl
G18	Bay	53	33 yıl	Lisans	Evli	3 yıl
G19	Bayan	38	13 yıl	Lisans	Evli	9 yıl
G20	Bayan	50	25 yıl	Lisans	Evli	2 yıl
G21	Bayan	39	17 yıl	Lisansüstü	Evli	3 yıl



Tablo 3.3. Öğretmenlerin Kategorik Olarak Kişisel Özellikleri Dağılımı

Değişken	Kategori	n	%
Cinsiyet	Kadın	16	76,19
	Erkek	5	23,81
Yaş	37-40	6	23,81
	41-45	5	28,57
	47-56	10	47,62
Çalışma süresi (Kıdem)	13-19 yıl	8	38,10
	21-25 yıl	7	33,33
	26-33 yıl	6	28,57
Öğrenim Durumu	Lisans	18	85,71
	Lisansüstü	3	14,29
Medeni durum	Evli	19	90,48
	Bekar	2	9,52
Kaynaştırma öğrencisiyle çalışma süresi	1 yıl ve daha az	8	33,10
	2-5 yıl	9	42,86
	8-10 yıl	4	19,05

Tablo 3.1 ve 3.2’de sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin genel olarak büyük kısmını % 76,19 oranla kadınlar oluşturmaktadır. Öğretmenlerin yaş olarak % 47,62’si 47-56 yaşlarda ve % 28,57’si 41-45 yaşlardadır. Kıdem olarak % 38,10’u 13-19 yıl ve % 33,33’ü 21-25 yıl kıdeme sahiptir. Öğrenim durumunun % 90,48’i lisans mezunu iken % 9,52’si lisansüstü mezundur. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle çalışma süresi dağılımı % 42,86’sı 2-5 yıl, % 33,10’u 1 yıl ve daha az ve % 19,05’i 8-10 yıl olarak belirtilmiştir.

### 3.3. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı araştırmacı tarafından uzman görüş alınarak oluşturulmuş yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Görüşme formunda öğretmenlerin cinsiyet, yaş, kıdem, öğrenim durumu, medeni durum ve kaynaştırma öğrencisiyle çalışma süresi olmak üzere 6 soru bulunmaktadır.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımlarına ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılması amacıyla araştırmacının uzman görüş olarak geliştirdiği ve dil anlatım uzmanı 2 öğretmenin denetiminden geçen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda aşağıda verilen sorular yer almaktadır.

1. Kaynaştırma öğrencinizle olumlu iletişim kurmak ve güven geliştirmek için neler yaparsınız?
2. Kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelerde neler yaparsınız?
3. Kaynaştırma öğrencinize, sınıfa uyum sağlamları için neler yaparsınız?

4. Sınıf kurallarına uyma konusunda aldığınız önlemler nelerdir?
5. Ders motivasyonunu nasıl sağlarsınız?
6. Kaynaştırma öğrencinizin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarınız nelerdir?
7. Diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda nasıl destek olursunuz?
8. Aile ile işbirliğini oluşturma konusunda önerileriniz nelerdir?

### **3.4. Verilerin Toplanması**

Araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme sorularıyla toplanmıştır. Görüşme sonucunda elde edilen veriler gözlem notları, görüşme kayıtları, resimler ve diğer şekillerde olabilir (Gür, 2018). Bu araştırmada sorular araştırmacı tarafından alan yazın taranarak geliştirilmiştir. Soruların geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuş ve son hali oluşturulmuştur. Araştırmacı tarafından kayıt altına alınarak görüşmeler gerçekleştirilmiş ve sonrasında transkripte edilmiştir.

### **3.5. Verilerin Analizi**

Araştırmada elde edilecek cevaplar kategorize edilerek temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Burada amaç, verileri tanımlamak ve verilerin içindeki gerçekleri ortaya çıkarmaktır. Burada temel yapılan, birbirine benzeyen verileri belirli temalarla okuyucunun anlayacağı şekliyle düzenlemek ve onlara sunmaktır (Baran, 2021). Bu çalışmada verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analize göre, elde edilen veriler analiz edilerek temalar ve kodlar oluşturulur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada araştırma sorularına verilen cevaplar temalara ayrılmış ve kodlanarak çözümleme yapılmıştır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR**

Bu bölümde verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara ve yorumlarına yer verilmiştir.

### **4.1. Alt Problemlere İlişkin Bulgular**

Bu bölümde;

1) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri nelerdir?

2) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri nelerdir?

3) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri nelerdir?

4) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin görüşleri nelerdir?

5) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders motivasyonunu sağlamaya ilişkin görüşleri nelerdir?

6) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri nelerdir?

7) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin görüşleri nelerdir?

8) Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin aileleri ile işbirliği oluşturma konusunda önerileri nelerdir? olmak üzere 8 alt problemin çözümlenmesi sonucunda ulaşılan bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

#### **4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular**

Araştırmanın birinci alt problemi “Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri nelerdir? biçiminde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. *Öğretmenlerin Kaynaştırma Öğrencisiyle Olumlu İletişim Kurma Ve Güven Geliştirme İçin Yaptıkları Çalışmalara İlişkin Görüşleri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme çalışmaları	<i>Yakın ilgi gösterme</i>	9	G1, G3, G5, G9, G10, G12, G13, G14, G21
	<i>Ödül ve pekiştirme</i>	4	G6, G8, G16, G18
	<i>Bire bir çalışma</i>	9	G2, G4, G7, G11, G15, G17, G19, G20

Tablo 4.1’de öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşlerinin “*Yakın ilgi gösterme*”, “*Ödül ve pekiştirme*” ve “*Bire bir çalışma*” kodları altında toplandığı görülmektedir. İlgili kodlara ilişkin doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri “*Yakın ilgi gösterme*” şeklinde olan katılımcılar şunları söylemiştir:

*Öncelikle kaynaştırma öğrencimin bilişsel, sosyal ve duyuşsal yönlerini tanımaya çalışırım. Onunla iletişim kurarken kullanacağım cümlelere dikkat ederim. Öğrencimin bana ve arkadaşlarına güvenmesi gerekir. Bunun için de ona yanında olduğumuzu ve onu sevdiğimizi ifade eden cümleler kurarım. (G1)*

*Onunla sohbet ederim. Onun bana kendisini ifade etmesine fırsat veririm. İsteklerini dikkate alırım. (G3)*

*Öğrencilerle sohbet ederek daha yakından tanırım. İlgi alanları, sevdikleri aktiviteleri öğrenmeye çalışırım. Onu dikkatli dinler söylediklerine önem verdiğimin mesajını ona veririm. (G5)*

*Öncelikle onu başarılı olabileceğine inandırırım. Bunun içinde sınıf içinde cevaplayabileceği sorular sorarım. Kesinlikle baş başa konuşabileceğimiz zamanlar yaratırım. Beraber fotoğraf çekerim, kitap okuruz, oyun oynarız. Arkadaşları ile iletişiminde yardım ederim. (G9)*

*Onlara sakince anlatırım. Sesimi yükseltmem. Gülümseyerek ve onları anladığımı gösterir şekilde onları onaylayarak ders işlerim. (G10)*

*Onun alanına çok fazla müdahale etmem. Sevdiği oyunları oynarız. Yiyecek alarak beraber yeriz. Yavaş yavaş dokunma oyunları oynarız. Beraber resim boyarız. Birlikte sevdiği müziği söyleriz. Konuşurken sakin ve sabırlı olmaya özen gösteririm. Öğrencimin ne söylediğine odaklanırım ve onu sözel etkinliklere katılmasını sağlamak için cesaretlendiririm. Etkinliklere katılmasını desteklerim, etkinlikleri tamamlayabilmesi için yeterli zaman veririm. (G12)*

*Onu tanıdığımı onu anladığımı hissettiririm ayrıca istemediği davranışa zorlamadan yavaş ilerlerim. Hazır oluşunu beklerim. (G13)*

*Akademik başarıyı hedef olarak koymam, ilgi alanı ile çalışmaya başlarım (G14)*

*Öncelikle aile görüşmesi yaparım. Rehber öğretmenimiz eşliğinde veli / öğrenci tanıma görüşmesi yaparım. Eğer özel eğitim alıyorsa özel eğitimdeki öğretmeni ile görüşme yapar öğrenci hakkında bilgi alırım. Sınıftaki diğer öğrencilerime kaynaştırma öğrencisinin durumu hakkında bilgi verir, arkadaşlarına gerektiğinde pozitif ayrımcılık yapma hususunda özen göstermelerini rica ederim. (G21)*

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri “*Ödül ve pekiştirme*” şeklinde olan katılımcılar şunları söylemiştir:

*Kaynaştırma öğrencimle olumlu iletişim kurmak için önce aile ile iletişim kurarım. Öğrencime karşı güler yüzle, samimi ve sevecen davranırım. Küçük ödüller veririm. Kaynaştırma öğrencisini olduğu gibi kabul ederim, dışlamam. (G6)*

*Genelde bu tür öğrenciler içe kapanık oldukları için öncelikle onların güvenini kazanmaya çalışırım. Onlarla oyunlar oynayarak, onlara hediyeler vererek, sohbet ederek, eğlendirmeye çalışarak güvenlerini kazanırım. (G8)*

*Kaynaştırma öğrencimi öncelikle sınıfın dışlamaması için onun da bu sınıfın bir bireyi olduğunu diğer öğrencilerime anlatırım. Ona da yapabileceği sınıf içi ve sınıf dışı görevler vererek güvenini geliştiririm. Bildiğine emin olduğum soruların cevabını bilerek ona sorarım. Cevabına yönelik olumlu pekiştireçler kullanırım. Aferin bugün harikasin yapacağına emindim vs. gibi (G16)*

*Olumlu davranışlarını takdir ettiririm. (G18)*

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmalara ilişkin görüşleri “*Bire bir çalışma*” şeklinde olan katılımcılar şunları söylemiştir:

*Samimi ve seviyesine uygun iletişim kurmaya çalışırım. Bana güvenmesini sağlamaya çalışırım. Her türlü sıkıntısını benimle paylaşabileceğini söylerim (G2)*

*Onunla özel olarak konuşuruz. Çeşitli sorularla konuşmasını sağlarım. İhtiyaç duyduğu ders konularında ayrı özel olarak çalışırım. Ailesi ile görüşmeler yaparım. (G4)*

*Çocuklar oyun oynamayı sever, bu yüzden oyun oynayarak yaklaşırım öğrenciye. İlgi duyduğu şeyleri öğrenirim, O konularla yaklaşmaya çalışırım çocuğa. (G7)*

*Öğrencime karşı anlayışlı ve sevgi dolu bir yaklaşımda bulunurum. Onun bana güvenmesini sağlarım. (G11)*

*Başta öğretmen profilinden farklı arkadaş gibi yaklaşmaya çalışırım. Destek eğitim odasının sınıf ortamından farklı olduğunu her çalışmayı birlikte yapacağımızı hissettirmeye çalışırım. Öğrenmeden geçilmeyeceğini neden neyi öğrenmediğini birlikte çözeceğimizi anlatırım. Samimi bir ortam yaratmaya özen gösteririm. Öğrencinin öncelikleri varsa önemserim. (G15)*

*Başını okşarım. Eğlenceli etkinlikleri beraber yaparım. Ona kendini anlatma fırsatı veririm. Onu dinlerim. Dinlerken de yüzüne bakarım. (G17)*

*Öncelikle öğretim yapmam gerektiğini biliyorum fakat bunun için öğrencimi zorlamam önce kendimi sevdirim. Öğrenci öğretmeni seviyorsa iletişimde olumlu olur güvende kendiliğinden gelişir. Öncekinin onu olduğu gibi kabul edip kendimi sevdirmektir (G19)*

*Öncelikle öğrenci hakkında detaylı bilgi edinmeye çalışırım, eksik yönlerini tespit ederim. Öğrencinin öğretmenini sevmesi ona güven duyması gerekir. Onunla iletişim kurmak için konuşarak aramızda bağ kurmaya çalışırım. Basit sorumluluklar vererek kendine güven duygusunu geliştirmeye çalışırım. Arkadaşlarıyla grup çalışmalarına katılmasını bir birey olarak kendini ifade etmesini sağlamaya çalışırım.( G20)*

#### 4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. *Öğretmenlerin Kaynaştırma Eğitimi Kapsamında Sınıf İçi Düzenlemelere İlişkin Görüşleri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemeler	<i>Uygun fiziki düzenlemeler</i>	11	G1, G3, G5, G7, G9, G12, G14, G15, G19, G20
	<i>Uygun yer ve kişi ile oturtma</i>	12	G1, G2, G3, G4, G5, G6, G8, G10, G11, G13, G17, G21
	<i>Diğer öğrencileri bilgilendirme</i>	4	G12, G14, G16, G18

Tablo 4.2’de öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşlerinin “*Uygun fiziki düzenlemeler*”, “*Uygun yer ve kişi ile oturtma*” ve “*Diğer öğrencileri bilgilendirme*” kodları altında toplandığı görülmektedir. İlgili kodlara ilişkin doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

Öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri “*Uygun fiziki düzenlemeler*” şeklinde olanlar şunları söylemiştir:

- Sıranın büyüklüğüne, sınıfın ışık ve ısısının ona uygun olmasına dikkat ederim(G1)*  
*Görsel ve işitsel materyallerle sınıf ortamını zenginleştirmeye öncelik veririm. (Eksiklikler gidermenin yanında başardıklarını daha çok yapmasını ve o alanda gelişme imkânı bulmasını önceliklerim(G3)*  
*Kaynaştırma öğrencisine uygun sınıfta çeşitli ders materyalleri bulundururum. (G4)*  
*Seviyesine uygun materyaller yaparım. (G5)*  
*Eğer bedensel engeli varsa giriş katta bir sınıf olmalı. Hiperaktif bir çocuksa kendisine zarar verebilecek eşyaları ortadan kaldırıyorum. Otistik bir öğrenciyse ilgisini dağıtacak, onu rahatsız edecek durumları en aza indirmeye çalışırım. (G7)*  
*Öğrencinin engel türüne bağlı sınıf içi düzenlemeler yaparım. Eğer görme veya işitme engeli varsa en öne çekerim. her durumda sürekli gözlemleyebileceğim, bana yakın bir yere oturturum. (G9)*  
*Öğrencimin ilgisini çekebilecek resimler ve afişler aşarım. Sınıf düzeninde rahat hareket etmesini sağlarım. Sırasına rahat oturup kalmasını, etrafında oturan öğrencilerin ona yardımcı olmasını sağlarım. (G12)*  
*Kaynaştırma durumuna uygun fiziki şartlar ile ilgili düzenleme yaparım. (G14)*  
*Öğrencimin fiziksel durumuna dikkat ederim yakınımda olmasına özen gösteririm, dışarıdan farklı uyarıcılar varsa ortadan kaldırmaya çalışırım. (G15)*  
*Öğrencinin fiziksel durumuna uygun önlemler alırım. Alacağım önlem hem sınıftaki kaynaştırma olmayan hem de kaynaştırma öğrencimi kısıtlamayacak şekilde olmalı. Öğrencilerin birbiriyle dayanışma içinde olması güvenliği artırır. (G19)*  
*Uygun fiziki düzenlemeler ve öğrencinin seviyesine göre anlatımlar yaparak (sınıf içinde çok fark edilmeden) derse katılımını sağlarım. Sık sık söz almasını, bildiklerini ifade etmesini sınıfın içinde ayırışmamasını sağlarım. Sınavlar ve ödevler konusunda onun yapabileceklerine odaklanırım. (G20)*

Öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri “Uygun yer ve kişi ile oturtma” şeklinde olanlar şunları söylemiştir:

*Kaynaştırma öğrencimi kendime yakın olan ön sıralara oturturum. Ona en uygun sıra arkadaşını seçerim. Sıra arkadaşının sosyal ve bilişsel açıdan iyi olması gerekir ki o öğrencimi de olumlu yönde etkilesin. (G1)*

*Gözlemleri dayanarak samimi olduğumu düşündüğüm arkadaşının yanına oturturum(G2)  
Öğrencinin kaynaştırma eğitimi alma sebebine göre çalışmaları ve sınıf içi düzenlemeleri planlarım. İyi etkileşim kurduğu arkadaşı ile oturmasına fırsat tanırım. (G3)*

*En iyi anlaştığı öğrenci ile yan yana oturturum. Bana en yakın ve ön sıralarda oturmasını sağlarım. Sınıf içi görevlerde onun da mutlaka görev almasını sağlarım. (G4)*

*Uygun yere oturtmaya çalışırım. (Sese renklere, sınıfın ısısına göre, ayrıca bana daha yakın oturmasına dikkat ederim. (G5)*

*Kaynaştırma öğrencisini ön sıralarda oturturum. En önde gözümün önünde olsun isterim. Ön sıralarda oturmanın öğrencinin dikkatini derse çekebilmek, göz teması kurabilmek için faydalı olduğunu düşünüyorum. Kaynaştırma öğrencisiyle doğrudan öğretim, yaparak yaşayarak öğrenme, grupla öğrenme gibi teknikler kullanırım. (G6)*

*Ön sıralara oturmalarını sağlayarak yanlarına uyum sağlayabileceği derslerinde yardımcı olabileceği bir öğrenci ile oturturum. (G8)*

*Onların masasını kendime yakın tutarım. Tahtayı görebileceği bir yerde oturturum. Materyal ağırlıklı ders işlerim. Bütün konuyu somutlaştırarak anlatmaya çalışırım. (G10)*

*Öğrencimin dikkatini toplamada sorunu varsa, çabuk dikkati dağılıyorsa sırasının önde olmasına dikkat ederim. Bir de benim onu rahatça görüp, kontrolünü sağlayabileceğim bir sıra olmasını sağlarım. (G11)*

*Öğrencimi göz teması kurabileceğim mesafeye yerleştiririm. Önce onu ödevlendirip derse geçerim. (G13)*

*Öğrencinin yaptığı etkinlikleri asmak için ona bir pano ayırırım. Öğrenci ile daha yakından ilgilenebilmem için onu masama en yakın sıraya oturturum. (G17)*

*Öğrencimin mümkünse ön sıralarda oturmasını sağlar, dersten kopmamasını, yapabileceği etkinliklerde onu yüreklendirip derse katılmasını sağlarım. Zorlandığı etkinliklerde gerektiği yerde ben yardım ederken, bazen de arkadaşlarından yardım almasını sağlarım. (G21)*

Öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelere ilişkin görüşleri “Diğer öğrencileri bilgilendirme” şeklinde olanlar şunları söylemiştir:

*Diğer öğrencilerimle konuşur onları da bilgilendiririm. Öğrencilerime onun yerine kendilerini koymalarını isterim ve ona göre davranmalarını isterim. (G12)*

*Akran zorbalığı yaşamaması için diğer öğrencilere basit açıklamalar yaparım. Destek olmalarını isterim(G14)*

*Kaynaştırma öğrencimi diğerlerinden ayıracak çok fazla değişiklik yapmam. Diğer öğrencilere kaynaştırma öğrencimi ve hassasiyetlerini tanıtım. Oturma planı vb gibi onu diğerlerinden ayırmak bana göre yanlış. (G16)*

*Diğer öğrencilerde farkındalık oluşturur kaynaştırma öğrencime uygun çalışma yaptırırım. (G18)*

#### 4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir. Problemin çözümüne yönelik yapılan analiz sonuçları Tablo 4.3’te verilmiştir.

Tablo 4.3. Öğretmenlerin Kaynaştırma Öğrencisinin Sınıfa Uyum Sağlamaları İçin Yapılan Çalışmalara İlişkin Görüşleri

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Sınıfa uyum için yapılan çalışmalar	<i>Bütün etkinliklere dahil etme</i>	13	G2, G4, G5, G6, G7, G8, G9, G10, G12, G14, G16, G17, G21
	<i>Farklılıklara saygı kültürü oluşturma</i>	8	G1, G3, G11, G13, G15, G18, G19, G20

Tablo 4.3'te sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri “*Bütün etkinliklere dahil etme*” ve “*Farklılıklara saygı kültürü oluşturma*” kodları altında toplandığı görülmektedir. İlgili kodlara ilişkin doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri “*Bütün etkinliklere dahil etme*” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Bütün etkinliklere katılmasını sağlarım. Sınıfta diğer arkadaşlarına verdiğim gibi bu öğrenciye de bir görev vermek ve sorumluluk almasını sağlamak. Sınıfımızın da bizim bir yuvamız olduğunu benimsetmek (G2)*

*Sınıfın içinde teşvik edici görevler veririm. Ailesi ile sık sık görüşme yaparım. Sevdiği, istediği arkadaşı ile aynı sırada oturturum. Sınıfta sık sık söz hakkı vererek derse katılımını sağlarım. (G4)*

*Onun yapabileceği, konunun özellikle giriş yani basit kısımlarında yapılacak etkinliklerde öğrencinin yapmasını sağlarım. Beden eğitimi müzik ve resim etkinliklerinde daha çok ve arkadaşlarıyla birlikte sorumluluk almasını sağlarım. (G5)*

*Kaynaştırma öğrencimin sınıfa uyum sağlayabilmesi için bütün öğrencilerin yer aldığı sınıf içi oyunlar oynatırım. Öğrencinin yapabileceği sınıf içi görevler veririm. Öğrencinin kendisini mutlu hissetmesi için çocuk sınıf ortamına dahil edilmelidir. Öğretmen kaynaştırma öğrencisini sevmeli, özel olarak ilgilenmeli, hoşgörülü olmalıdır. Kaynaştırma öğrencimi sık sık okul rehber öğretmenimizle görüştüremek yardım alırım. (G6)*

*İlgi duyduğu konularda ona görevler verebilirim. Bazı konularda bana yardım etmesini isteyebilirim. Örneğin tahtayı silmesini, beden eğitimi dersinde bahçeye çıkarken malzemeleri taşımama yardım etmesini isteyebilirim. (G7)*

*Sınıf içinde ve sınıf dışında yapılan bütün aktivitelerde rol almasını sağlarım. Sınıf içi basit sorumlulukları vererek kendine güven duymasını sağlarım. (G8)*

*Bol bol oyun oynamasını sağlarım. Oyun oynamayı öğrendikçe sosyalleşmesi, kabulü kolaylaşır. (G9)*

*Arkadaşlarından farklı olduklarını hissettirmemek için elimden geleni yaparım. Bütün oyunlara ve etkinliklere onları da katarım. Başarılı oldukları anda sadece onları değil bütün sınıfı alkışlatırım. (G10)*

*Sınıfımızı ve okulumuzu tanıtırım. Aşırı olmadan ilgi gösteririm. Yapabildiklerine odaklanırım. Uyum sağlaması için sınıf arkadaşlarıyla etkinlik yaparım. Başarabileceği sorumluluklar veririm. (G12)*

*Ders dışı etkinlik ve sanat, spor etkinliklerine dahil ederim. Başarılı olduğu alanlarda ön plana çıkarırım. (G14)*

*Kaynaştırma öğrencimin sınıfa uyum sağlaması onunda bu sınıfta bir yerinin olduğunu sağlamak için öncelikle sevgi ve güven gerekir. Bunun içinde basit görevlerle faydalıyım bilinci hissettiririm. Kitapları dağıtırken ona öncelik veririm örneğin (G16)*



*Sınıf içi etkinliklere dahil ederim ve arkadaşları ile kaynaşabilmesi için oyun ve çalışma grupları kurarım. (G17)*

*Grup çalışmalarında yapabileceği görevler veririm. Yaptığı etkinlikleri sınıf panosunda sergilerim. Pozitif ayrımcılık yapmaya özen gösteririm. (G21)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri “Farklılıklara saygı kültürü oluşturma” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Öğrencimin sınıf içi bazı davranışlarını görmezden gelip köreltmeye çalışırım. Öğrenci yokken diğer arkadaşlarıyla ayrı konuşurum. Hepimizin bireysel farklılıkları olduğunu, bunun da normal bir durum olduğunu ve birbirimizi bu şekilde kabul etmemiz gerektiğini anlatırım. (G1)*

*Sınıftaki öğrenciler işe bireysel görüşmeler yaparak tüm öğrencilerin, kaynaştırma öğrencisini kabullenmesini sağlarım. Her öğrenci ile oturmasını ve paylaşım yapmasını önemserim. (G3)*

*Öncelikli olarak bana güvenmesini sağlarım. Daha sonra arkadaşlık kurması için ona tavsiyelerde bulunurum. Onun sınıfta olmadığı zamanlarda arkadaşlarıyla onunla arkadaşlık etmeleri konusunda konuşurum. (G11)*

*Ders dikkatini çekti ise yapabildiği kadar katılmasına izin veririm. Zaten kaynaştırma öğrencisi olan sınıflarda mutlaka farkındalıklara saygı sık sık tekrarlar. Empati yapmayı destekleyen etkinliklere yer veririm. Sınıf arkadaşlarını kabul eder ve paylaşır. Yalnız kalmasına asla izin vermem. (G13)*

*Öncelikle bana güvenmesini sağlarım. Arada ödülleri veririm sevdiği müzik dans varsa vakit geçirmesine izin veririm. Sınıfta farklılıklara saygı duyma ön plandadır. (G15)*

*Öğrencinin sınıfın bir üyesi olduğunu farklı olmadığını farklı çalışmalar yaptırırım. (G18)*

*Kaynaştırma olmayan öğrencilerimle toplantı yapar kaynaştırma öğrencisi hakkında bilgilendirme yaparım duyarlılık oluştururum. Kaynaştırma öğrencisinin ailesinden destek alırım özelliklerini ayrıntılı olarak öğrenirim (G19)*

*İletişim kurduğu arkadaşıyla oturmaya çalışırım. Öğrencinin yeteneklerini ön plana çıkararak sınıfta söz sahibi olması için çalışırım. Öğrencinin iyi özelliklerini arkadaşlarının fark etmesi sağlarım. (G20)*

#### 4.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir. Problemin çözümüne yönelik analiz sonuçları Tablo 4.4’te verilmiştir.

Tablo 4.4. *İlkokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Sınıf Kurallarına Uymaları İçin Aldıkları Önlemlere İlişkin Görüşleri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Öğrencilerin sınıf kurallarına uymaları için alınan önlemler	Görev-sorumluluk verme	6	G1, G3, G4, G5, G6, G18
	Ödül ve ceza uygulamaları	7	G1, G2, G4, G6, G9, G10, G17
	Net kurallar koyma/uygulama	12	G7, G8, G10, G11, G12, G13, G14, G15, G16, G19, G20, G21

Tablo 4.4.'te sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin görüşleri “Görev-sorumluluk verme”, “Ödül ve ceza uygulamaları” ve “Net kurallar koyma/uygulama” kodları altında toplandığı görülmektedir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinden kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin “Görev-sorumluluk verme” görüş bildirenler şunları söylemiştir:

- Öğrencimin sınıf kurallarına uyumunu hızlandırmak için ona daha çok görev ve sorumluluk veririm. (G1)*  
*Kuralları birlikte belirlemek ve kurala uymayanı uyarmada tüm öğrencilerin sorumluluk almasını sağlarım. (G3)*  
*Kurallara uyması için gerekirse tekrar tekrar özel olarak onunla konuşurum. Başkanlık, sınıf nöbetçisi gibi görevlerle kurallara önce kendinin uyması gerektiğini hatırlatırım. Ön sırada oturturum. (G4)*  
*Sorumluluk veririm. (Sınıf başkanı olma, nöbetçi öğrenci olma vb). Sınıf kurallarına uyan bir öğrenciyle oturmasını sağlarım. (G5)*  
*Sınıf kurallarına uyma konusunda kurallara uymanın niçin gerekli olduğunu açıklayıcı poster gibi pano çalışmaları yaparım. (G6)*  
*Öğrencinin durumuna uygun çalışma yaptırırım. (G18)*

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinden kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin “Ödül ve ceza uygulamaları” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

- Sınıf kurallarına uyduğu zaman onu ödüllendiririm. Uymadığı zamanlarda onu olumlu davranışlara güdülemeye çalışırım. (G1)*  
*Sınıf kurallarını anlatıp kurallara uyması durumunda edineceği ödül ve kazanımların faydalarını anlatıp göstermek. Her yerde kuralların olduğunu anlatmak (G2)*  
*Kurallara uyduğu zamanlarda ödüllendiririm. (G4)*  
*Gerekirse sınıfın düzenini bozan öğrenciler için küçük cezalar veririm. Veli ile görüşmeler yaparak çocuğun durumu hakkında, sınıf içi davranışları hakkında bilgi veririm. (G6)*  
*Ödül sistemini uyguluyorum. (G9)*  
*Kurallara uyulduğunda uyan kişileri kek, meyve suyu gibi ödülleriyle tebrik ederim. Bu da onlara örnek olur. (G10)*  
*Sınıf kuralları konusunda diğer öğrencilerim için uyguladığım ödül ve cezaları kaynaştırma öğrencim için de uyguluyorum. (G17)*

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinden kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlere ilişkin “Net kurallar koyma/uygulama” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

- Kurallar açık, net ve kısa olursa uygulamada daha az sorunlar yaşanır. Uyulmayan kurallar olduğunda, ne gibi zorluklarla karşılaşabileceğimiz konusunda önceden bilgi vermeliyiz. Kuralları görsellerle ve sözlü olarak desteklemeli ve hatırlatmalıyız. (G7)*  
*Hatalı bir davranış yapıldığında hatanın ne olduğunu sözlü olarak kendisine anlatırım. Çevreden örnekler vererek hatalarını anlamasına yardımcı olurum. Sınıfta uyulması gereken kurallarla ilgili sık sık animasyon filmler izletirim. (G8)*  
*Sınıf kurallarını tüm sınıf birlikte belirlerim. Yine sadece onlara özel kurallar değil, ortak kurallar koyarım. (G10)*

*Sınıf kurallarını sık sık sınıfa hatırlatırım. Bunun yanında eğer öğrencim kurallara aykırı bir davranışta bulunursa tekrar hatırlamasını sağlarım. Onunla özel olarak ilgilenirim. (G11)*

*Sınıfımıza kurallarla ilgili afişler aşıyorum. Her gün bu afişler üzerinde hatırlatmalar yaparım. Diğer öğrencilerimden kurallara uymasa yardımcı olmaları gerektiğini belirtirim. (G12)*

*Sınıf kurallarını kendileri belirledikleri zaman uymaları daha kolay oluyor. Koydukları kurallara uymazlarsa oluşan olumsuzlukları fark ettirip kuralı neden koyduğumuzu hatırlatıp kuralların gerekliliğini fark ettiririm. (G13)*

*Kaynaştırma nedeni olan tanısı sınıfa uyumunu zorlaştırıyor ise o durumu ile yaşamayı öğrenmeye çalışırım. Normalinin bu olduğunu arkadaşlarına uygun biçimde anlatırım. Bu konunun üzerinde yoğunlaşmam, baş etmeyi öğrenmesi için destek olurum. Çok fazla uyararak bu özelliği ile tanınmasını istemem(G14)*

*Önceliğim öğrencimin kendisine zarar vermemesi daha sonra sınıf eşyalarına zarar vermemesi için konuşurum. Sınıfa zamanında girmesi sürekli gezip dersimizi bölmemesi gerektiğini söylerim. Sınıf kurallarına uyarırsa dersimizin daha verimli geçeceğini ve bunun onun faydasına olduğunu anlatmaya çalışırım. (G15)*

*Kaynaştırma öğrencimin de bu sınıfın kurallarına uyması gerektiğini söylerim. Verilen ödev ve sorumlulukları yerine getirmesi gerektiğini hem ona hem velisine belirtirim. Sınıf kurallarını oluştururken fikirlerine önem veririm. (G16)*

*Ona hatırlatma olacak şekilde görsel kural tabloları kullanırım. Diğer öğrencilerin hatırlatma hususunda desteğini alırım (G19)*

*Sınıf kuralları herkes için geçerlidir. Bunu öğrencinin algılayabileceği şekilde anlatmaya çalışırım. (G20)*

*Sınıfımda bulunan kaynaştırma öğrencisinin öğrenme güçlüğü var. Davranış problemi olmayan, kurallara uyan sakin bir öğrenci olduğu için bu konuda ekstra önlem almama gerek kalmadı. (G21)*

#### 4.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders motivasyonunu sağlamaya ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir. Problemin çözümüne yönelik yapılan analiz sonuçları Tablo 4.5’te verilmiştir.

Tablo 4.5. *İlkökul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Ders Motivasyonlarını Sağlamaya İlişkin Görüşleri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Kaynaştırma Öğrencilerinin Ders Motivasyonlarını sağlama	Ödüllendirme	9	G3, G4, G5, G6, G8, G9, G10, G12, G18
	İlgi ve destek	14	G1, G2, G4, G6, G7, G11, G13, G14, G15, G16, G17, G19, G20, G21

Tablo 4.5’te sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders motivasyonunu sağlamaya ilişkin görüşlerinin “Ödüllendirme” ve “İlgi ve destek” kodları altında toplandığı görülmektedir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerin ders motivasyonunu sağlamaya ilişkin “Ödüllendirme” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Eğlenerek öğrenmeleri, ödüllendirme, taktir görme ve sorumluluk bilincini geliştirme... (G3)*

*Sınıfça yapılacak alkışlar, sticker verme gibi ödüllerle derse katılımını sağlarım(G4)*

*Etkinliklere katıp, ödüller almasını sağlarım. Ayri etkinlikler hazırlarım. Ayrıca bütün etkinliklere farklı şekillerde katılmasını sağlarım. (G5)*

*İyi yaptığı bir davranışta kaynaştırma öğrencisini bütün sınıfa alkışlattırırım. (G6)*

*Sınıf içinde ön sıralarda oturmasını sağlar, kendisinin cevap verebileceği basit sorularla derse katılımını sağlarım. Soruları doğru cevapladığında arkadaşlarına alkışlatırım. (G8)*

*Bol bol soru sorup, alkışlatarak. Yapabileceği görevler veririm. (G9)*

*Onlara ilgi ve sevgiyle yaklaşarak, tatlı şakalar yaparak ve en ufak başarıyı ödüllendirerek ders motivasyonunu sağlarım. (G10)*

*Kaynaştırma öğrencimizin motivasyonunu sağlamak için küçük ödüller veririm. Oyunlar oynatırım. Yapabileceği etkinlikler veririm. Konuyla ilgili tahtada çok basit sorular çözdürür başarabildiğini gösteririm. Basit sorular sorar doğru cevap vermesini sağlayıp diğer öğrencilerin alkışlamalarını sağlarım. Kademe kademe ilerlemesini sağlarım. (G12)*

*Övgü alkış ödül (G18)*

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerin ders motivasyonunu sağlamaya ilişkin “İlgi ve destek” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Öğrencimle gerekiyorsa onun seviyesine uygun birebir çalışmalar yaparım. Onu motive ederim ve derse güdülemeye çalışırım. Aynı zamanda sınıftaki grup çalışmasına dahil ederek derse daha çok motive olmasını sağlarım. Gerekirse aile ile ara ara görüşüp öğrencinin derse katılımını artırmaya çalışırım. (G1 )*

*Öğreneceği konuların onun hayatında ihtiyacı olacağını hissettirerek. Sen yaparsın tarzı cümlelerle motive ederek sağlayabilirim. (G2)*

*Öncelikle kaynaştırma öğrencisine seviyesine uygun ders materyali veririm. Sınıfta ders işlerken onun da seviyesine uygun sorularla derse katılımını sağlarım. (G4)*

*Kaynaştırma öğrencisinin derse motivasyonu için şarkılı oyunlu etkinlikler seçerim. Onun seviyesine uygun basit sorular sorarım. (G6)*

*Çocuğun dersi veya o konuyu sevmesi için ilgi duyması, o derse ve konuya ihtiyaç duyması gerekir. Videolarla, görsel materyallerle ilgi çekebiliriz. Anlatacağımız konuya göre hikayeleştirme, canlandırma yapmalarını isteyebiliriz, kaynaştırma öğrencimize, sıkılmayacağı, severek yapacağı küçük roller verebiliriz. (G7)*

*Derse motivasyonunu artırmak için onun cevaplayabileceğini düşündüğüm soruları ona yöneltirim. Cevabı doğru ise olumlu dönütler veririm. (G11)*

*Önce onu ödüllendiririm. Sıkılmasına meydan vermeden renkli etkinlikler hazırlarım. Sıkılırsa istediğini sınıf ortamını bozmadan yapmasına müsaade ederim. (G13)*

*Seviyesine uygun, ilgi çekici çalışma ve kaynaklar sunarım(G14)*

*Seveceği etkinlikleri yaparak başlarım. Öğretmem gereken kazanımı verebilmek için materyaller hazırlarım oyunlaştırarak öğretmeye çalışırım. (G15)*

*Kaynaştırma öğrencim destek eğitimi alıyor. Derslerde geride kaldığı bölümleri orada takviye ediyor. Ders esnasında ise ilgisini çekebilmek adına belli görevler veririm. Bir şey gösterilip yapılacaksa ondan başlarım. (G16)*

*Ders sırasında her öğrencim gibi ona da eşit etkinlik ve söz hakkı veririm. Onun yaptığı etkinliklerde doğru yapabileceği seviyede soru ve etkinlikler yaptırım. (G17)*

*Daha çok yapmasını beklediğim değil yapabildiği şeyler üzerinde durur etkinlikleri bunlara yönelik düzenlerim. (G19)*

*Öğrenciyi görevlendirerek, onun ilgisini çekebilecek, onda merak uyandıracak konulardan bahsederek motivasyonunu sağlarım. (G20)*

*Hemen hemen her derste katılımını sağlamaya özen gösteririm. Tahtaya kaldırmadan önce etkinliği yapmak isteyip istemediğini sorarım. Zorlamam. Doğru yaptığı her etkinlik sonrasında alkış, aferin gibi motivasyon artırıcı dönütler veririm. (G21)*

#### 4.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi “Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir. Problemin çözümüne yönelik yapılan analiz sonuçları Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6. *İlkököl Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Ders Başarılarını Etkileyecek Uygulamalara İlişkin Görüşleri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamaları	<i>Yaparak yaşayarak</i>	4	<i>G1, G2, G3, G13</i>
	<i>Aile ile işbirliği</i>	3	<i>G4, G6, G14</i>
	<i>Öğrenciye özgü etkinlikler</i>	10	<i>G5, G7, G8, G9, G12, G15, G16, G17, G19, G21</i>
	<i>Bol tekrar</i>	4	<i>G10, G11, G18, G20</i>

Tablo 4.6.’da sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri “*Yaparak yaşayarak*”, “*Aile ile işbirliği*”, “*Öğrenciye özgü etkinlikler*” ve “*Bol tekrar*” kodları altında toplandığı görülmektedir.

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin “*Yaparak yaşayarak*” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Öğrencinin sınıfla kaynaşmasını artırmak için işbirliği yoluyla öğretimi çok sık kullanırım. Aynı zamanda akran öğretimi de çok sık kullandığım uygulamalardandır. Öğrenciler işbirliğiyle ve akranlarıyla daha kolay bir şekilde öğreniyor. Öğrencime sık sık geribildirimler ve dönütler veririm. İstasyon tekniği de sık kullandığım tekniklerden birisidir. Öğrenci bu teknikler sayesinde hem bütün arkadaşlarıyla kaynaşıyor hem de özgüveni çok artıyor. (G1)*

*Seviyesine uygun alıştırmalar, etkinlikler ve görsellerle destekleyerek sade bir anlatım çalışması yapılarak eğitim veriyorum. Hayata hazırlayacak davranışlar da kazandırmaya yönelik çalışmalar yapıyorum(G2)*

*Yaparak yaşayarak öğrenme, akran öğretimi, tekrar, interaktif uygulamalar(G3)*

*Renkli etkinlikler kullanırım. Görerek, yaparak yaşayarak öğrenmesini desteklerim. Sıkıldığını gözlemlersem hazır olmasını beklerim. Acele etmeden yavaş ilerlerim. Pekiştirmek için aile ile işbirliği içinde olurum (G13)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin “*Aile ile işbirliği*” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Kaynaştırma öğrencisi ile yeri geldiğinde bire bir ders yaparız. Başarılı olduğu zamanlarda teşvik edici küçük hediyeler veririm. Seviyesine uygun ders materyalleri temin edip sınıfta kullanmasını sağlarım. Ailesi ile sık sık görüşme yapar evde de yapabileceği ev çalışması veririm. Sınavları onun seviyesine uygun olarak yaparım. (G4)*

*Kaynaştırma öğrencisinin ders başarısını desteklemek için onun seviyesine uygun ödevler hazırlarım. Veli ile sık sık görüşerek çocuğu bütün özellikleriyle tanımaya çalışırım. Kaynaştırma öğrencisini destekleyici motive edici sözler söyleyerek ona destek olmaya çalışırım. (G6)*

*Seviyesine uygun çalışmalar hazırlayıp uygulamak, akran ve aile desteği almak(G14)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin

“Öğrenciye özgü etkinlikler” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Somut etkinlikler, görsel ve basitten zora doğru olacak şekilde materyaller hazırlarım. Gösterip yaptırma ve güncel konularla bağlantı kurmasını sağlarım. Akran çalışmaları yaptırabilirim. (G5)*

*Daha çok görsel materyaller kullanırım. Akıllı tahtadan veya tablettan konuyla ilgili videolar, şarkılar, çizgi filmler açarım. Konuyu hatırlamasını sağlamak için duvarlara, panolara yazılı ve görsel bilgiler asarım. Sık tekrar yaptırırım. Pekiştiren veririm. (G7)*

*Sevgilin açamayacağı kapı yoktur. Karşındaki öğrenciye sevgimi tam olarak aktarmaya çalışırım. Onun başarabileceği etkinliklerle ve sorularla ders başarısını arttırmaya yönelik çalışmalar yaparım. Bunları yaparken öncelikli olarak öğrencinin seviyesini belirleme çalışmalar yaparım. (G8)*

*Bireyselleştirmiş eğitim planı yaparım. Mümkün olduğunca seviyesine uygun devam ederim. Daha çabuk sıkıldığı için ara vermesine izin veririm. (G9)*

*Önce öğrencinin performansını göz önünde bulundururum. Öğrencime sunduğum yardımı yavaş yavaş azalırım. Bağımsız alıştırmalar yapması için desteklerim. Bazen keşfetme yöntemini kullanırım. Onun keşfetme isteğini harekete geçiririm. Merak, başarıya ve birliktelik güdülerinden yararlanmaya çalışırım. Daha çok yol gösterici olmaya çalışırım. Öğrencilerimin küçük gruplar içinde olmasını sağlarım. Yardımlaşma ve birbirlerinin öğrenmesinden sorumlu olmalarını sağlarım. (G12)*

*Kavram kartlarını sık kullanırım akıllı tahtada kullandığım öğrencimin sevdiği sitelerden destek alırım. (G15)*

*Kaynaştırma öğrencime özel fotokopilerim ve ders notlarım vardır. Ödevlendirmelerde ve ders etkinliklerinde onları kullanırım. Velisiyle iletişime geçerek internetteki videoları izlemesini sağlarım. (G16)*

*Öğrencinin seviyesine uygun internet üzerinden akıllı tahta uygulamaları, eşleştirme ya da boyama etkinlikleri, (G17)*

*Öğrenciye özgü öğrencinin yapabildiği etkinliklerin üstüne koyarak ilerleyeceği etkinlikler başarısını artırır. (G 19)*

*Sene başında yaptığım kaba değerlendirme testi sonuçlarına göre hazırladığım yıllık plan doğrultusunda etkinlikler verir, yine yapabildiği kazanım ve beceriler doğrultusunda yazılı sınav yapar ve başarı duygusunu tatmasını sağlarım. (G21)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin

“Bol tekrar” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Tablet veya akıllı tahta uygulamalarını sıklıkla kullanırım. Web 2 araçlarından ve dijital oyunlardan yararlanarak bütün dersleri, özellikle de en çok zorlandıkları matematik dersini eğlenceli hale getirerek öğrenmelerini sağlarım. Bol tekrar yapar yaptırırım(G10)*

*Bol bol tekrar etmenin faydalı olacağını düşünüyorum. Konuyla ilgili videolar izletmek iyi olacaktır. (G11)*

*Sözlü iletişim. Tekrar. (G18)*

*Basit konularda araştırma yaptırarak bunları sergilerim. Yaptığı çalışmalarını ön plana çıkarırım. Tekrar çalışmaları, görsel aktivitelerle çalışmaları destekleme uygulamaları yaparım. (G20)*

#### 4.1.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi “Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin görüşleri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir. Problemin çözümüne yönelik yapılan analiz sonuçları Tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7. *İlkököl Öğretmenlerinin Diğer Öğrencilerin Kaynaştırma Öğrencilerini Kabul Etmeleri, Oyunlarına Almaları ve Yardımcı Olmaları Konusunda Destek Olmaya İlişkin Görüşleri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
Kaynaştırma Öğrencilerine destek olma	Sınıfla konuşma ve ikna etme	16	G1, G2, G3, G6, G7, G8, G12, G13, G14, G15, G16, G17, G18, G19, G20, G21
	Birlikte oynatma	5	G4, G5, G9, G10, G11

Tablo 4.7’de sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin görüşlerin “Sınıfla konuşma ve ikna etme” ve “Birlikte oynatma” kodları altında toplandığı görülmektedir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkököl öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin “Sınıfla konuşma ve ikna etme” şeklinde görüş bildirenlerin sunuları şöyledir:

*Eğer sınıfta bu konuda çok sıkıntı çıkarsa gerekirse rehberlik servisinden yardım alırım. Diğer öğrenciler genelde bu duruma kısa sürede alışıyorlar ve arkadaşlarını çok seviyorlar. Öğrencilere bireysel farklılıklarımızdan bahsederim ve herkesi olduğu kabul etmeleri gerektiğini onlara anlatırım. (G1)*

*Öğrencilerime kaynaştırma olan öğrencimin durumunu anlatıp, bu çocukların daha çok ilgi ve sevgiye ihtiyacı olduğunu anlattım. Her insanın farklı olduğunu saygı göstermemiz gerektiğini sık sık anlattığım için öğrencilerim de bu çocukları içlerine alıp sarıp sarmaladılar. Hiç bir sıkıntı yaşamadı benim kaynaştırma öğrencilerim(G2)*

*Arkadaşlarını olduğu gibi kabul etmeleri gerektiğini öğrenciler ile konuşurum. Empati kurmalarını sağlarım. Paylaşım yapmalarına imkan oluştururum. Sırada dönüşümlü olarak birlikte oturmalarını gerçekleştiririm(G3)*

*Diğer öğrencilerin kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri ve oyunlarına almaları için kaynaştırma öğrencisinin sınıfta olmadığı bir zamanda diğer öğrencilerle konuşarak arkadaşımıza yardımcı olmamız gerektiğini anlatırım. Empati kurmanın önemini sınıfta drama yoluyla anlatırım. Öğrencilere sınıf içi oyunlar ve görevlerle birbirlerine karşı anlayışlı ve hoşgörülü olmaları gerektiğini anlatırım. (G6)*

*Kaynaştırma öğrencimiz, sınıfta yokken, diğer öğrencilere, kaynaştırma öğrencim hakkında bilgilendirme yaparım. Topluma kazandırmak için destek olmaları konusunda konuşmalar yaparım, örnek olmam açısından beden eğitimi gibi, iş birliği gerektiren derslerde o öğrencimle çalışmalar yaparım, oyunlar oynarım. (G7)*

*Kaynaştırma öğrenci sınıfta yokken tüm sınıfa engelli ve öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere yönelik sınıf içinde nasıl davranılması gerektiği hakkında öğrencileri bilgilendiririm. Hepimizin bir engelli adayı olduğunu hatırlatırım. Konu ile ilgili eğitici filmler izletirim. Kaynaştırma öğrencisini oyunlarını alan öğrencileri ödüllendiririm. (G8) Diğer öğrencilerim ile önce konuşurum. Engelin ne demek olduğunu anlatırım. Kendilerini bir engelli gibi düşünmelerini empati yapmalarını sağlarım. Onlara düzeylerinin üzerinde yönergeler vererek çok kolay gibi görüneni zorlaştırır ve kaynaştırma öğrencisinin yaşadığı zorlukları anlamalarını sağlarım. Oyun sırasında bazen birilerini oyun dışında bırakır ve neler hissettiğini anlatmasını isterim. Böylece öğrencilerim kaynaştırma öğrencimizi kabul eder ve oyunlarına almaya başlamalarını sağlarım. (G12)*

*Farkındalıklara saygı konusu ile çocukları eğitirim. Empati kurmalarını sağlarım. Merhametli empati kurabilen saygılı çocuklar birbirlerine saygılı oluyor. (G13)*

*Olumlu davranan öğrencilere teşekkür ederim. Arkadaşının farklılığını saygı duymanın benim için çok değerli olduğunu ifade ederim. Diğer öğrencileri de yüreklendiririm (G14) Öğrencim sınıf ortamında olmadığı zamanlarda onun özel olduğunu kendilerinden farklı olduğunu anlatırım. İkili ilişkilerinde ve sınıf ortamında öğrencimin durumunu yüzüne vurmamalarını onu öyle kabul etmelerini gerektiğini söylerim. (G15)*

*Bu konuda hiç sıkıntı yaşamadım. Diğer öğrencilerimle konuşarak onunda arkadaşları olduğunu yardım edebileceklerini anlattım. Oyunlarda da hep birlikte oynamaları gerektiğini belirttim. (G 16)*

*Kaynaştırma öğrencimin de bazı şeyleri başarabildiğini onlara gösteririm, kaynaştırma öğrencim yokken diğer öğrencilerimle konuşurum. (G17)*

*Öğrencilerle iletişim kurarak. (G18)*

*Özel görüşmeler yaparak duyarlılık arttırmaya yönelik etkinlikler düzenlerim. Bu konuyla ilgili filmler var bunları izletirim. Sorun çıkaran öğrencilerin ailelerinden destek alırım. (G19)*

*Birlikte bütün sınıfın oynayabileceği oyunlar oynatarak birlikte vakit geçirmelerini sağlıyorum. Öğrencinin iyi ve olumlu yönlerini her fırsatta sınıfla paylaşıyorum. Sınıfın, öğrenci hakkında olumlu düşüncelerini öğrencinin kendisiyle paylaşmasını sağlıyorum. (G20)*

*Öğrencinin özel durumu hakkında bilgi sahibi olmaları sağlayarak arkadaşlarını kabullenmelerini, gerektiğinde pozitif ayrımcılık yapmalarını, zorlandığı konularda ona yardımcı olmaları arkadaşlık duygularını geliştirip, yardımlaşma, farklılıkları kabul etme, işbirliği yapabilme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olurum. (G21)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin “Birlikte oynatma” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Diğer öğrencilerle ayrı özel olarak konuşurum. Bu konuda empati kurmaları için sınıf içinde küçük drama oyunları oynatırım. Diğer öğrencilerin aileleri ile de isim vermeden bu konuda konuşmalar yaparım. Diğer öğrencilerin bu konudaki olumlu davranışlarını ödüllendiririm. (G4)*

*Birlikte oynamalarını sağlarım ve destek veren öğrencileri ödüllendiririm. (G5)*

*Kaynaştırma öğrencimi gerekirse oyuna ben sokarım. diğer öğrencilerle bireysel görüşmeler yapıp empati kurmalarına yardımcı olurum. (G9)*

*Onlar sınıfın doğal bir üyesi olduğu için bu konuda zorlanmıyorum. Zaten sene başında oturduğumuz düzen ve sevgi saygı ortamı ile diğer çocuklar da doğal olarak onlara saygı duyuyor. Farklılıklara saygı konusunu sadece bir ders olarak değil, bütün derslerde sıklıkla üstüne basa basa işlediğim için. Kendisi gibi olmayan arkadaşlarına sevgi ve saygı ile yaklaşmaları gerektiğini biliyorlar. Oyunlarında ya da teneffüste onları da bütün etkinliklere davet ediyorlar. (G10)*



*Kaynaştırma öğrencisinin diğer öğrencilerden hangileriyle uyum sağlayacağını düşünüyorsam onunla vakit geçirmesini sağlarım. Hatta sıra arkadaşı olmasını da sağlarım. Diğer çocuklarla da özel olarak konuşurum. (G11)*

#### 4.1.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın sekizinci alt problemi “Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin aileleri ile işbirliği oluşturma konusunda önerileri nelerdir?” biçiminde belirlenmiştir. Problemin çözümüne yönelik yapılan analiz sonuçları Tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.8. *İlkokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Aileleri İle İşbirliği Oluşturma Konusunda Önerileri*

Tema	Kod	f	Katılımcılar
İşbirliği önerileri	<i>Sık iletişim kurma</i>	14	<i>G1, G2, G3, G4, G5, G7, G8, G9, G10, G11, G14, G15, G20, G21</i>
	<i>Ev ziyaretleri yapma</i>	2	<i>G1, G14</i>
	<i>Aile katılımı sağlama</i>	9	<i>G6, G7, G13, G14, G16, G17, G18, G19, G20</i>
	<i>Rehberlik servisinden yardım alma</i>	5	<i>G4, G5, G12, G13, G15</i>

Tablo 4.8’de ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin aileleri ile işbirliği oluşturma konusunda önerileri “*Sık iletişim kurma*”, “*Ev ziyaretleri yapma*”, “*Aile katılımı sağlama*” ve “*Rehberlik servisinden yardım alma*” kodları altında toplandığı görülmektedir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin “*Sık iletişim kurma*” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Aileler genelde ilgisiz oluyor. Bunun için ailelerle daha çok iletişim kurarım. Sık sık görüşmeler yaparım. Veli ziyaretleri yapınca velilerle olumlu iletişimler gerçekten artıyor. Bu da iletişimin artmasında önemli bir etken bence. (G1)*

*Aile ile sürekli iletişim içerisinde olunmalı. Öğrencinin yaşadığı ortam gözlenebilir. Öğrencinin okuldaki gelişimi ve eksiklikleri ile ilgili bilgi alışverişi yapılabilir (G2)*

*Sık görüşme, öğrencinin durumu hakkında bilgi alış veriş, öğrenciyi kabullenme(G3)*

*Aile ile sürekli konuşulmalı. Evde de yapabileceği ev çalışması verilir. Ailesi ile birlikte yapabileceği ev etkinlikleri verilebilir. ( G4)*

*Belli aralıklarla aile ile görüşmeler yapılabilir. Ailenin belli konularda destek ve sohbet için kısa bir ders saati için çağırabiliriz. (G5)*

*Aileden kaynaştırma öğrencim ile ilgili bilmem gereken bütün bilgileri edinmeye çalışırım, öğrenci hakkında belli aralıklarla aileye bilgilendirme toplantıları yaparım. (G7)*

*Mutlak suretle aile ile sıkı bir diyalog kurulmalı. Kesinlikle aile ziyaret yapılmalı. Öğrencinin yaşadığı eve gidilerek ortam incelenmeli. Aynen öyle diyalog kurulurken sorunlar değil çözümler söylenmeli. (G8)*

*En zor kısım budur genellikle. Çocuğun durumunu oldukça dikkatli ve kırıcı olmayan bir dille anlatmak gerekiyor. Zamanla çocukta ilerleme gördükçe aile ile olan iletişim ve işbirliğiniz güçlenecektir. (G9)*

*Aile ile iş birliği oluşturma kısmı en zor kısım aslında. Çünkü aileler bunu kabullenmiyor ve çocuğun ders başarı düşüklüğünü öğretmene yüklemeye çalışıyor. RAM'a yönlendirme konusunda da sıkıntılar yaşıyoruz. Raporu oluşturulduğunda ancak yavaş yavaş kabul etmeye başlıyorlar. Evde çocuğu ile ilgilenen ailelerin çocukları hızlı bir gelişim gösterirken, ilgisiz aile çocuklarının gelişimi oldukça yavaş oluyor. Uzun uzun mesajlar yazıp karşılık alamadığım velim bile oldu. Ben bu kadar çocuk için çırpınırken, "Tamam hocam" demek bile zor geliyor veliye. Böyle olunca da iletişim tıkanıyor ve öğretmen çocuk ile yalnız bırakılmış oluyor. (G10)*

*Ailesiyle sürekli iletişim kurarım. Okuldaki durumlardan haberdar olurlar. Kaynaştırma öğrencilerinde başarının olabilmesi aile, çocuk, okul üçgeninin iyi kurulmasına da bağlıdır. (G11)*

*Gözlediğim olumlu davranışları sık sık paylaşıyorum. (G14)*

*Velime evde neler yaptırması gerektiğini nasıl uygulayacağı konusunda sürekli iletişim halinde olurum. Eğer ilerleme kaydediyorum bunu evde pekiştirmelerini isterim öğrencimi ödüllendirmelerini isterim (G15)*

*Aile ile düzenli iletişim sağlanması önemlidir. Aileye her zaman çocuğun olumlu yönlerinden bahsedilmeli, çocuğun kapasitesinin üzerinde beklentilere girilmeden çocuğun ve ailenin okula karşı duyarlılıkları arttırılmalıdır. (G20)*

*Aile ile sürekli iletişim halinde olmak önemlidir. Olumlu ya da olumsuz geri bildirimler hem ailenin, hem öğretmenin işi kolaylaştırır. (G21)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin "Ev ziyaretleri yapma" şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Arada veli ziyaretlerine gider ve öğrencimin ev ortamını ve odasını görürüm. Bence ev ziyaretleri çok önemli. Yapacağım sınıf dışı etkinliklerde bazen veli görüşü alırım. (G1)*  
*Ev ziyareti yaparım. Desteklerinin önemini ifade ederim. (G14)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin "Aile katılımı sağlama" şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Kaynaştırma öğrencisinin ailesinin desteği ve katılımı çok önemlidir. Bunun için veli ile sürekli işbirliği içinde olmalıyız. Öncelikle ailenin çocuğunun durumunu kabullenmesi gerekir. Velilere ve öğretmenlere yönelik kaynaştırma eğitimi ile ilgili seminerler, eğitimler verilmelidir. Okul rehber öğretmenlerimizden bu konuda yardım istenebilir. (G6)*  
*Okul dışı etkinlikler düzenleyerek, aileler ile öğrencilerin kaynaşmalarını desteklerim. (G7)*  
*Aileyi her gün yaptığımız sınıf içi etkinliklerle bilgilendirip evde pekiştirmelerini isterim. Aile eğitime katılır öğretmene güvenirse işbirliği içine girecektir. (G13 )*

*Süreç içinde aktif olmaları için dahil olacakları etkinlikler yollarım. Takım ruhuna vurgu yaparım. (G14)*

*Öncelikle öğrenci velisinin çocuğunun durumunu kabul etmesi önemlidir. Onun da öğrenebileceğini fakat sabır ve zamana ihtiyacı olduğunu velinin bilmesi çok önemlidir. Ayda bir sınıfa gelip bir ders saatini gözlemleyebilir. Bu yaklaşım ve ders tekrarı örneği açısından faydalı olabilir. (G16)*

*Yapılan bazı etkinliklere öğrencinin ailesini de dahil etmek, aile ile birlikte okul dışı etkinlik düzenlemek, aileye çocuklarının da kendi seviyesine uygun bazı şeyleri başarabileceğini ispatlamak ve göstermek. (G17)*

*Aileyi eğitimin içine katarak. (G18)*

*Sık sık okul dışı velilerin etkinlikler düzenlemelerini sağlar etkinliklere filen katılıp gözlem yaparım gözlemlerim sonuçlarında gerekiyorsa özel görüşmeler yaparım bu görüşmeler okul ortamında ve ders saatlerini etkilemeyecek şekilde idareyle işbirliği yaparak ayarlarım. (G19)*

*İşbirliğinin sağlanması öğrencinin okuldaki başarısını arttıracaktır. Öğrenci severek, aile güvenerek okula gelmelidir. (G20)*

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek olmaya ilişkin “*Rehberlik servisinden yardım alma*” şeklinde görüş bildirenler şunları söylemiştir:

*Ailenin okul rehberlik servisi ile görüşmesi sağlanabilir. (G4)*

*Rehberlik servisinden yardım alınabilir. (G5)*

*Ailenin belli aralıklarla psikolojik destek alması gerektiğini düşünüyorum. Öğrencinin durumunu kabullenmesini ve tam olarak bilmesi gerekmektedir. Diğer çocuklarla karşılaştırmaları gerektiğini bilmelidir. Öğretmen, okul ve rehberlik servisiyle iyi bir işbirliği sağlanmalıdır. (G12)*

*Ailenin kabullenmesi çok önemli. Aile kabullenmedi ise okulumuzun rehberlik biriminden destek alırım. (G13)*

*Belirli aralıklarla aile ve rehber öğretmen ile toplantılar yaparız. (G15)*

## BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

### 5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine yönelik görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim kurma ve güven geliştirme için yaptıkları çalışmaların başında yakın ilgi gösterme ve bire bir çalışma gelmektedir. Bunu ödül ve pekiştirme çalışmaları izlemektedir. Kaynaştırma öğrencilerine uygulanan BEP zaten birebir ve bireysel çalışmayı gerektirmektedir. Yakın ilgi gösterme durumu ise öğretmenlerin bu konuda duyarlıklarını göstermektedir. Yine olumlu davranışların ödüllendirilmesi ve pekiştirmelerin kullanılması davranışın kalıcılığını arttırmaktadır. Gök (2013) çalışmasında kaynaştırma öğrencilerinin BEP ile birebir çalışılması gerektiğini ileri sürmektedir. Bu açıdan bakıldığında araştırma bulgularının bu çalışmayı destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Yine Salah (2021) ve Gür (2018) çalışmalarında belirttikleri kaynaştırma öğrencisiyle olumlu iletişim ve etkileşim içinde olma ve normal gelişim gösteren akranlarıyla birlikte eğitim almalarını desteklenmesi gerektiği bulgusuyla benzerlik göstermektedir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelerle ilgili olarak uygun yere uygun kişi ile oturmasını sağlama ve uygun fiziki düzenlemeler yapma en fazla uygulanan düzenlemelerdir. Bunun yanında diğer öğrencileri bilgilendirme de yapılmaktadır. Bu stratejilerin kaynaştırma öğrencileri olan sınıflarda uygun ve önemli düzenlemeler olduğu görülmektedir. Demir (2015) sınıf ortamının öğrencilere fırsat eşitliği sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği bulgusuyla benzerlik göstermektedir.

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkökul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlamaları için yapılan çalışmaların başında bütün etkinliklere dahil etme gelirken farklılıklara saygı kültürü oluşturma ile de sürecin tamamlanmaya çalışıldığı görülmektedir. Kaynaştırma eğitiminin felsefesi zaten kaynaştırma öğrencilerinin akranları ile ve normal gelişim gösteren çocuklarla aynı ortamda en az yapılandırılmış biçimde gelişimlerini sağlamadır. Bu açıdan bakıldığında hem kaynaştırma öğrencilerinin bütün etkinliklere katılımının sağlanması hem de normal gelişim gösteren

çocuklara kaynaştırma kapsamındaki öğrenci arkadaşları ile ilgili farkındalıklarının geliştirilmesi çok önemli çalışmalar olarak görülmektedir. Karaca (2018) çalışmasında kaynaştırma öğrencisi olan öğretmenin bu öğrencisine uygun planlar hazırlaması, öğretim araç- gereçlerini onun gereksinimlerine göre düzenlemesi, sınıf içinde ve dışında yardım etmesi gerektiğini belirtmektedir. Araştırma bulgularının bu çalışmada ileri sürülen görüşler ile uyumlu olduğu saptanmıştır.

Sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sınıf kurallarına uymaları için aldıkları önlemlerin başında net kurallar koyma ve uygulama önlemini aldıkları görülürken ödül ve ceza uygulamaları ile görev sorumluk verme uygulamalarının da yapıldığı görülmüştür. Sınıf kuralları ve disiplininin sağlanması için kurallar olması ve kuralların açık ve net biçimde belirlenmesi önemlidir. Yine eğitim etkinliklerinin ve disiplininin sağlanması için ödül ceza uygulamaları ve görev-sorumluluk verme sürecin sürekliliği ve kalıcılığı açısından önemlidir. Kırbaş ve Atay (2017)'a göre sınıf yönetimi sınıfta sadece disiplini sağlamak demek değildir. Sınıfın fiziksel düzeninin ayarlanması, sınıf içi iletişim ve etkileşimin de düzenlenerek gerekli ortamın sağlanması demektir. Bu açıdan bakıldığında sınıf yönetiminin en iyi biçimde yapılandırılmaya çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders motivasyonunu sağlamak için ilgi ve destek sağlama ile ödüllendirmeye yönelik çalışmalar yaptıkları görülmüştür. Öğrencilerin ders motivasyonunu arttırmak için ilgi, destek ve ödüllendirmenin olumlu katkıları olduğu literatürde sıklıkla vurgulanmaktadır (Kırbaş ve Atay, 2017; Deniz ve Çoban, 2019).

Kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarına ilişkin görüşlerinde en çok ifade öğrenciye özgü etkinlikler olarak belirtilmiştir. Kaynaştırma öğrencilerine BEP uygulanması bunu gerektirmektedir. Yine bol tekrar yaptırılması, yaparak yaşayarak öğrenme uygulamaları ve aile ile işbirliği sağlama da öğrencilerin ders başarılarını arttırmaktadır. Öğretmenlerin bu çalışmaları ve uygulamaları yapmaları alana hakim oldukları ve kaynaştırma eğitiminde yeterliklerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırma bulgularına benzer şekilde Sucuoğlu ve Kargin (2006) çalışmalarında kaynaştırma eğitiminde öğrenciye özgü çalışma ve etkinliklerin yaptırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda destek

olma konusunda en fazla kullandıkları stratejinin sınıftaki diğer öğrencilerle konuşarak ikna etme olmuştur. Bunun yanında kaynaştırma öğrencileri ile diğer öğrencileri birlikte oynatma uygulamasını da yapmaktadır. Sucuoğlu ve Kargın (2006) çalışmalarında kaynaştırma öğrencilerinin en az müdahale ile normal akranlarıyla bir arada eğitim görmelerinin sağlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu açıdan bakıldığında araştırma bulgularının kaynaştırma eğitimi bakımından olması gerekenlerin yapıldığını ortaya koymaktadır.

İlkokul öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin aileleri ile işbirliği oluşturma konusunda önerilerin başında sık iletişim kurma önerisi gelmiştir. Bunu sırasıyla aile katılımı sağlama, rehberlik servisinden yardım alma ve ev ziyaretleri yapma gelmiştir. Sık iletişim kurma özellikle kaynaştırma öğrencileri ve velileriyle daha etkin çalışma ve işbirliği sağlamada kilit öneme sahiptir. Bunun yanında aile katılımının sağlanması eğitimde işbirliğinin ve koordineli çalışmanın göstergesidir. Yine rehberlik servisinden yararlanma ve ev ziyaretleri ile de yapılabilecek bütün çalışmaların eksiksiz yapıldığının göstergesidir. Karaca (2018) çalışmasında vurguladığı gibi kaynaştırma eğitiminde aile işbirliği, iletişim ve rehberlik ile yönlendirme son derece önemlidir. Araştırmadaki önerilerin alan yazında çalışmalarla (Karaca, 2019, Gür, 2018; Salah, 2021) desteklendiği görülmektedir.

## 5.2. Öneriler

1. Bu çalışma küçük bir örneklemede nitel yolla veriler toplanarak gerçekleştirilmiştir. Aynı kapsam nicel araştırma teknikleri kullanılarak da gerçekleştirilebilir.
2. Farklı illerdeki ilkokul öğretmenlerinin görüşleri de toplanarak alana katkı sağlanabilir.
3. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerini sınıftaki diğer öğrencilere kabul ve kaynaşmaları konusunda yeterliklerini artırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir.
4. Kaynaştırma kapsamında öğrencisi olan velilerin bu konuda eğitimi ve bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılabilir.
5. Kaynaştırma öğrencisi olan velilerin rehberlik servisinden yararlanmalarına yönelik çalışmalar yapılabilir.
6. Kaynaştırma öğrencisi olan velilerin eğitim çalışmalarına aile katılımlarının sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.

## KAYNAKÇA

- Akbıyık, C. (2022). *Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitiminde problem yaşama ve rehberlik ve araştırma merkezlerinden faydalanma durumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.
- Anılan, H., Kayacan, G. (2015). Sınıf öğretmenleri gözüyle kaynaştırma eğitimi gerçeği. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. XIV Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Özel Sayısı 21-23 Mayıs, 74-90.
- Anılan, H., ve Kayacan, G. (2015). Sınıf öğretmenlerinin gözüyle kaynaştırma eğitimi gerçeği. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 74-90.
- Baran, E. (2021). *Kaynaştırma eğitiminde sınıf ve rehber öğretmenlerin yaşadıkları güçlüklerle ilgili görüşlerinin incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Biruni Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Battal, İ. (2007). *Sınıf öğretmenlerinin ve branş öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin yeterliliklerinin değerlendirilmesi (Uşak ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Demir, C. (2015). *Kaynaştırma eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan sorunların değerlendirilmesine yönelik nitel bir çalışma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Deniz, E. ve Çoban, A. (2019). Kaynaştırma eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(70), 734-761.
- Dikici Sığırtmaç, A. ve Deretarla Gül, E. (2014). *Okul Öncesinde Özel Eğitim*. Ankara: Vize Basın Yayın.
- Diler, N. (1998). *Kaynaştırma kavramı, kaynaştırma uygulamaları ve etkili kaynaştırma için yapılması gerekenler*. 8. Ulusal Özel Eğitim Kongresi'nde sunulmuş bildiri, 2-24.
- Gök, R. (2013). *Kaynaştırma eğitimi öğrencisi bulunan ilkökul sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları zorluklar ve bu zorluklarla başa çıkma yöntemleri*. Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Güner, N. (2010). *Kaynaştırma uygulamaları yapılan sınıflarda çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi bilgi düzeyleri ile önleyici sınıf yönetimi eğitim programı'nın öğretmenlerin sınıf yönetimlerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gür, P. (2018). *Kaynaştırma öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin öğretimsel uygulama ve değerlendirmeye ilişkin yaptıklarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa.

- Karaca, M. A. (2018). *Kaynaştırma eğitimi programının öğretmenlerin kaynaştırma uygulamalarındaki mesleki yeterliliklerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi-kavramlar ilkeler teknikler*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kargın, T. (2004). Kaynaştırma: Tanımı, gelişimi ve ilkeleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi *Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 1-13.
- Kargın, T. (2010). *Kaynaştırma eğitimi*. N. Baykoç (Ed.), Öğretmenlik programları için özel eğitim (s. 74) içinde. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Kırbaş, Ş., & Atay, A. (2017). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri. *Electronic Turkish Studies*, 12(28). 517-537.
- Kırcaali-İftar, G. (1992). Özel eğitimde kaynaştırma. *Eğitim ve Bilim*, 16(1), 45-50.
- Kırcaali-İftar, G. (1998). *Kaynaştırma ve destek özel eğitim hizmetleri*. S. Eripek (Ed.), Özel eğitim (s. 21) içinde. *Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları*.
- Köse, K. (2017). *Fen bilimleri dersinde uygulanan kaynaştırma eğitiminin fen bilimleri öğretmenleri ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- MEB. (2010). *Okullarımızda kaynaştırma (Neden, nasıl, niçin)*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- MEB. (2018). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, Resmî Gazete, Sayı : 30471, Ankara
- Metin, N. (2015). *Kaynaştırma*, Eğiten Kitap, Ankara.
- Pamuk, Y. (2016). *Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir
- Salah, Ü. (2021). Öğretmenlerin kaynaştırma eğitimindeki yeterlilikleri ile kaynaştırma eğitimine ilişkin duygu, tutum ve kaygılarının incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Yozgat Bozok Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yozgat.
- Sucuoğlu, B., & Kargın, T. (2006). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları: Yaklaşımlar, yöntemler, teknikler*. İstanbul: Morpa.
- Uzun, G. (2009). Kaynaştırma uygulamalarında ilköğretim okulu müdürlerinin rolü ve kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüş ve önerileri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.



Ünal, A. M. (2017). *Kaynaştırma uygulamalarının başarısını etkileyen etmenlerin değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Yıldırım A., Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

## EKLER

## Ek 1: Denizli il Millî Eğitim Müdürlüğü Veri Toplama İzin Onayı



T.C.  
DENİZLİ VALİLİĞİ  
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-16605029-44-77597976  
Konu : Anket Uygulama İzni

05/06/2023

## VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 01.06.2023 tarihli ve 374728 sayılı yazısı.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Tezsiz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Zehra DEMİR, "Sınıfta Kaynaştırma Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi" konulu proje çalışmasına yönelik hazırlanmış olduğu anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli ili Merkezefendi ve Pamukkale ilçelerinde bulunan resmi ilkokullarda görev yapan öğretmenlere uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının 2020/2 Nolu "Araştırma Uygulama İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2022/2023 eğitim-öğretim yılı içinde denetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Taahhütnamesi"nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüze uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ  
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR  
05/06/2023  
Hamit GENÇ  
Vali a.  
Vali Yardımcısı V.

T.C.  
DENİZLİ VALİLİĞİ  
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

## PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüze Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hamit GENÇ  
Vali a.  
Vali Yardımcısı V.

Ek:  
1-Anket Formları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : M.Akif Ersoy Mah.29 Ekim Bulv.No:174/1  
Merkezefendi/DENİZLİ  
İnternet Adresi: <http://denizli.meb.gov.tr>  
E-Posta: [ab20@meb.gov.tr](mailto:ab20@meb.gov.tr)  
Kep Adresi : [meb@hs01.kep.tr](mailto:meb@hs01.kep.tr)

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>  
Bilgi için: Hüseyin ERKOÇ-V.H.K.İ. / Sefa GELMİŞ-Şef  
Telefon No : 0 (258) 234 20 95  
Faks : 0 (258) 234 20 99

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrak.sorum.meb.gov.tr> adresinden **cbca-268e-3a96-a5ce-917h** kodu ile teyit edilebilir.



### KATILIMCI KABUL FORMU

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışmanın adı, “**Sınıfında Kaynaştırma Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi**” dir. Bu çalışma; Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Tezsiz Yüksek Lisans Programı kapsamında Zehra Demir tarafından 2022-2023 Bahar dönemi tarihleri arasında yapılacak bir “Araştırma Projesi” çalışmasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Bu araştırmanın amacı 2022-2023 eğitim- öğretim yılında Denizli’ de kaynaştırma uygulaması yapılan ilkokullarda görev alan, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ilkokul öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarındaki sınıf yönetimi yaklaşımlarını incelemek ve sınıf yönetimi yaklaşımlarını belirlemektir. Araştırmanın kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıfların sınıf yönetimi bileşenleri ile ilgili öneriler getireceği beklenmektedir.

Araştırmanın Nedeni:  Bilimsel araştırma  Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Denizli ili merkez ilçe ilkokulları

Araştırmanın Örneklemi: İlkokul Öğretmenleri

Araştırma Uygulaması:  Anket  Görüşme  
 Gözlem  .....

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Zehra Demir

İletişim Bilgileri :

*Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.*

.../.../.....

İsim-Soyisim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :



## EKLER

## EK 1 - Yarı Yapılandırılmış Öğretmen Görüşme Formu

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ İÇİN  
GÖRÜŞME FORMU

## BÖLÜM I

*Görüşme Konusu:* Sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan ilkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımlarının değerlendirilmesi

*Görüşmeyi yapan:* Zehra Demir (Araştırmacı)

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi

Değerli Katılımcı;

Bu çalışmada amaç, kaynaştırma eğitimi öğrencisi bulunan ilkokul sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları zorluklar ve bu zorluklarla başa çıkmada kullandıkları stratejilerin belirlenmesidir.

Önemli Not : Çalışmanın amacı bu görüşme yoluyla belirtilen konuda bilimsel gerçekliğe uygun bilgiye erişmek olduğundan çalışmanın hiçbir aşamasında kimliğinize yönelik bilgiye yer verilmeyecektir.

**AYDINLATILMIŞ ONAM:**

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Cinsiyetiniz: .....

Yaşınız: .....

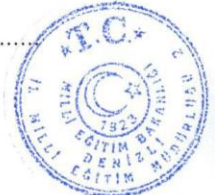
Bayan

Bay

Medeni haliniz: .....

Meslekte çalışma süreniz: .....

Öğrenim durumunuz: .....



- Ön Lisans
- Lisans
- Yüksek Lisans
- Doktora

Kaynaştırma öğrencisi ile kaç sene çalıştınız? .....

## BÖLÜM II

Çalışmanın amacı bu görüşme yoluyla belirtilen konuda bilimsel gerçekliğe uygun bilgiye erişmek olduğundan çalışmanın hiçbir aşamasında kimliğinize yönelik bilgilere kesinlikle yer verilmeyecektir.

### GÖRÜŞME SORULARI

- 1) Kaynaştırma öğrencinizle olumlu iletişim kurmak ve güven geliştirmek için neler yaparsınız?
- 2) Kaynaştırma eğitimi kapsamında sınıf içi düzenlemelerde neler yaparsınız?
- 3) Kaynaştırma öğrencinize, sınıfa uyum sağlamaları için neler yaparsınız?
- 4) Sınıf kurallarına uyma konusunda aldığınız önlemler nelerdir?
- 5) Ders motivasyonunu nasıl sağlarsınız?
- 6) Kaynaştırma öğrencinizin ders başarısını destekleyecek nitelikte olan öğretim uygulamalarınız nelerdir?
- 7) Diğer öğrencilerin, kaynaştırma öğrencilerini kabul etmeleri, oyunlarına almaları ve yardımcı olmaları konusunda nasıl destek olursunuz?
- 8) Aile ile işbirliğini oluşturma konusunda önerileriniz nelerdir?

